

1. Из мемоара Војводе Семе Кошовика

Римокатолици у Црној Гори.

У Црној Гори до рата и. 1876. није било римокатолика, осим неколико аустријских солдата, дјецанаца, који су служили у Црној Гори, 5-6 католика на Цетињу и неколико католика и трговача на Ријеци. Сваки римокатолик не досађиваху никоме, најмање влади црногорској, док војних религијосних потреба. Ријекини скарпантима био је близу Св. дор, је су често трговачком одити, а и свештеници до Св. дора докогда ни је у неке време у години. После рата ишче сасвијем ишмајенико. Са новијем селеницама доди Црна Гора и тогадника Римокатолика, преко 6000 душа. Архиепископска барона има сада једанаест парохија: Бар са 675 душа; Улицы са 498; Св. Сава са 686; Св. Никола на Божани са 360; Св. Ђорђе са 300; Зубун са 685; Местани са 674; Ливари са 687; Подгорица са 280; Коти са 560 и Замујебар са 1212, свега 6625 душа.

Трговци и католике скарпанти ишме и свештенике не састављаху и ширити по Црној Гори. Само Цетиње, и највише Цетиње, католицима. На Цетињу је био ишче само један црногорски трговач. При томе још два српосрбијанца и неколико мукамеданаца до Подгорице. Сви други дукаки, среза, арабешки су. Зорема доди црнором улицом цетињском, што је само ријец цетињска, до Армата ишче и јукарде ишме ушче.

По рату негује се по више у дресу арбанаш-
кој: Наглажује њихов говор и њихова кјесма,
освојене Сладраки. То је чудан мисао,
сваки је келт иртвара, а штрдвобу право мје-
је. Зато се сваки друго поможе, а многи
обогате. Напипала ни један собом не донос.
А сву шетовитку итносе во Зурне Торе.

У Зурној Тори нема чубуша. Ни у Свадзу
их нема. О Сладракима наполицима говоре
мужакедоници: " Не могу јардије шкима,
премашили су их."

Са обичајем римокатолика добила је
Зурна Тора и свештенство римокатоличко.

Било их је девет свештеника. Двојица су би-
ли домородци, један баранит, и један Фрај-
ванит, а други во Арбанији и во Италији.

Свештеници Италијани били су искрено
одани Зурној Тори. И сами на своје друштво
по ослобођењу и уједињењу, вурбили су слободу,
па се и ослобођењу својих једноверника ре-
радовату. Као сам био италијанско у
јевропској комисији за одређење нове границе
као комесар Зурној Тори многи ми је помо-
го гандујевали свештеник, Итали-
јанац во Фјоренце. Гдје дође во пијент
Фјоренце у дивни Ватријебар! Онда је
криво дваресет година пошоваи у мро.

Својим доказима пред Комисијом и својим
уштваом на италијанске римокатоличко
свакобичинство, от ми поможне да Куша
Крајина остоне Зурној Тори. Да је он ирешто
во аугуријској Комесара, као што су се
шкима дружалл сви комесари осим јуевој

и штампански; слободно би Турцима Тра-
јино остала Арданија. Ако свештеници Арда-
нски не дођу нам у срвину и противни. Дон Пао-
ло свештеник у Минхому (Св. Никола) на бо-
јани каде је дошла Црногорска војска тамо,
што тамо је био одушевљен, што ће и ослобо-
дити Турцима, да се притесна и њима зрневнога
здрва, је је турско Кадиманство луре било,
и отог викло: „Нубјила Црна Тора! Нубно
Кљас Никола!“ та је онда сам кућу зашдео.

Мало по мале, најисши Дон Паоло пошто је
Несловни противник Црногорским освојењу
и загао је влади Црногорској доста посла.
Војвода Илија Платенца, који је тада био
ујревшес у Улцињу, кад се није умно
штан лијено наћи, те га улично Нешовим
противником. Збој јидне ситнице ишвао
та јидного дела у суд. Радје по рјед, ујри-
је и и више нагдарица да га ишведу и
суднице. у оним ишкатау каде Дон Паолу
кача сираве и он иштри Тологлав и суд-
нице на улицу и штане арбаканци ишваки:
"Овдје неча суда! Црногорци су ирђи од
Турка! Виђи народе, шта се чека, каде
неке свештеника ишвише. Уштане народе
и недај се Новоме ронству!"

Аустријски Консуло иш бара, Нешовит,
ишвара одмах у бег, како су Црногорци
ишвили рилоканоштво свештеника у суд
суда у Улцињу на он ишв наредби самога
ујревшеса В. Платенца, и како Црногорци
токе и шосе швају рилоканоштво. А беге
и зрујеновике иш одмах прихваћили и јом

У. штампаније представили штадава римо-
католика у Црној Гори. У то вријеме засједа-
ване јеврејских Конгрес у Берлину. Како сам
ја одмах с њенима послао мноштем нови-
нама немачким, француским, итали-
јанским и руским швјетоме, да је
цијели свијету преувеличан и онако
представити са злом нацијом, да се
Црна Гора швири као глума негосвјетна
и некрива шема друштем бјелоств-
вједима, и да се шире рђаво раскола-
ње и берлински Конгрес против Црне
Горе, си то није нимало помогло.

Гроф Андраши тек је наговорио Конгреса
саопштом, швјетоме тај туркога Консула,
и урину их на швиријена нашо, колико је
опасно рашити границе Црној Гори на
оке стране, да је становништво римокато-
лично, или покардаче. То је и шоре-
ка гроф Андраши и нацији и шпанцима
у Берлину, В. Боњу Петровићу и В. Ситићу Ра-
довићу. Још ми је дошло: "Гудим се, како
можете ви шранити још шире границе
Црној Гори, када ни с овалевама је не шми-
јете шправити, ни шма швири, који
би знали шредити нове шредјеле, шопица швири
не и швирише под Турцима."

Од грофа Андраша шоре В. Боњу Књагу Торга-
кову, да шрани помоћи и да му шити не
ш. Андраша, но Торгаков га одмах шоре
шјетоме дошло: "Ради бога, шта шите у Црној
Гори? Заунам је мало шемкога, шкојима се
шорам бошити, нио нам још и сами швирише"

5. нове!" В. Боно пружа му неколико новина са
внјешњим мојим извјештајима о Улицинској афе-
ри. Торнаков их одавно преиша, и наставља:
"Шта су ти ово? Тражиш да видиш с њима
одмах ишому званично извјештај, али иштин-
ит и истрага са оштравама ишому, времена
и иштина изод којима и, кау и ишоме ишоме
ло. Само ту ишоме ишоме с Андрашијем говориш.
На ишоме ишоме ишоме Боново одмах
сам му послао ишоме извјештај".

Торнаков је ишоме ишоме ишоме ишоме ишоме
ишоме Андраши ишоме у Бечу, ишоме одмах
ишоме ишоме ишоме аустријској посланика
на ишоме ишоме са ишоме ишоме ишоме ишоме
ишоме ишоме, да у Улицу ишоме ишоме ишоме
ишоме ишоме ишоме ишоме ишоме ишоме ишоме.

И ишоме ишоме Сауерланд ишоме ишоме
Барона Шемла, аустријској посланика на ишоме
ишоме, који ишоме у Берлину, и ја ишоме
одмах у Улицу и ишоме В. Платенца, гла-
нове суда, ишоме, ишоме му камида ишоме и
ишоме ишоме, који су ишоме ишоме ишоме
ишоме. Дон Паола ишоме саслушати,
ишоме је ишоме ишоме у Турину. Много нам је
ишоме свједоштво ишоме ишоме
Памсога, Марк Енега, ишоме ишоме
ишоме ишоме. Веија је Сауерланд на
само ишоме, али му је он кау ишоме
кау сам ја ја ишоме ишоме, ишоме ишоме
ишоме. Марк је ишоме ишоме на Дон Паола
а ишоме ишоме на ишоме. В. Платенца
ишоме је ишоме ишоме ишоме ишоме
ради ишоме ишоме. Кау ишоме Сауерланд

био је добар и поштен зовјек. Оукано је служио
 дом на Улицу, био сам шћом вагда у
 најбошим одномашима, а знам емо ејом
 као зета у Витковцима, је је от с оцем Ни-
 био, а ја учио веназку школу и чети два
 разреда гимназије. Зато сам лево могао
 учети, да је от својој влади за нас најпо-
 вољнији и најбољег постоје: да је учити
 дојатај Улицу и нејерко представит,
 да рипоканомлицу не криве никаква го-
 тива, напосиботи, које је ошоме ишћ-
 ивао, криве са својим новим ставом, да
 је свему крив Дон Паоло, а В. Паметану у чо-
 лико само, што је као први зовјек иудне
 посмучи са једним обавољаним зовјеком, не-
 је што што кривичи вестом ватичном чоло,
 Нају." Посмучи овакоја ивјештаја Сачерваро.
 ва проф Андриана је напосиботи аферу Дон
 Паолову и ако није пројектно своје расколо-
 шиве крива Улицу Горн.

Наг сам у Новембру и. 1880 при зучиом зауре-
 ту Улицу, у вријеме демонстрације јевропске
 броне, увести у Улицу, и иу остас као
 учредител унорскоја иримоја, немас
 сам ишћоја Дон Паола као свешћеника
 у Салгу, селу округа Улицускоја. От је до-
 лажно и мекне речте. Био ми је сасвијем до-
 бар, а и други римоканомлици свешћени-
 ци. Ја сам ми криво вичову свешће-
 ничку ревности и вичов учинив, који имају
 на своје парохјане. И често сам се користио
 ишћем вичовим учинивом. Нага бих иуде
 коју нареду, које се вичила са навикама

7

Мичек буди и суданских претина, ја сам
 најбоље ишче и црпотно ми да
 објасне народу, да је то да нешто добро, и
 да се немишљу противити, јер би елико мање
 морели послушати, а онде би дошао кас-
 не. И они су то сваки били радо ишли, а
 Мамсори послушати без поговора. Архан-
 дел Ресурбетовић, који је био у кучуко вријеме,
 и који је био кае, злат суди, уздано се, како
 Мамсори долазе суду одмах на цркви
 цркви и да не иде јакдај то њих, но само
 када ми се јави на то нешто којој, која
 се нађе ио њихова сила у цару. Ау кучу-
 ско вријеме не остане ни један дан, а на-
 да би закључиш пошле, да којег да доведу,
 дошавали би их Мамсори на цркви и
 викали их.

Један а слави цркве савре, задржао се
 у цркви дак код Јон Паоло, и том цркви
 тамошњим га, да ми каже шта је, тамо је
 царвао оти суди са В. Платенуем. И он
 ми изјави, да га је аустријски пол-
 сур Митовић научио да царови какав био
 суди власти цркви и да се са јуновима и муш-
 јер да је то аустријској влади потребно,
 и да је он за то био најрадије. "Ја исто
 реко ми Јон Паоло, неких то цркви, јер сам
 се у јуни радио долазеу цркви оца,
 али је В. Платенуе био суди, није био сам
 као са свештеником и одговором говјеком,
 поштомати, узвратио ми и најбоље ме
 у цркви ио цркви, а вагда се каже за
 то." Ја ми сам га ишао, да сам

ја Књаза тек убјерио, да је он пошлешт зовјек
 и њему вјерак и да га та Књаз за шо најзад
 ши. Овјета сам му орден и коња, да немога њи-
 мице адмиш по парохуји. Мало по коме
 бискупу екадурски премјестити га неће у Арба-
 нију, те је у целога и умро. Мојшто је, као што
 ми писаше Ф. Беровић у Сладра, да је бискуп
 по урину на захтевање аустријскога
 вонсуга у Сладру, који је био незадовољан
 Дот Паолом, што је био орден Црној Гори и
 ако је у бискупуји постаје орден, да се сеште-
 ници теите премјестују са, тако на вету
 парохују и обратно, да би свакоме једна-
 како и право било. Јер Немовић дошата
 имао онакву наредбу од Јерме владе Незнам,
 Мојда је по била цркована ревности само-
 ја Немовића, и ако је галуду, био оправодани
 судит, од стране добре породице српске у
 Котора. И тако сам се једнак воше је више
 појма сасмо на ванору идући у Дубров-
 ника. Правдо ми се за се нецијасице и
 нецијасици, који су мали шкми. Уби-
 рао ме, да је он, како аустријски генов-
 ник, ваде судит и судит и душош. Тај се
 је сву кривицу на В. Платкуа и на Пера Јови-
 тевића, окружнога начелана у Бару, да су
 ја дес пошреде и против његове воше не-
 зивати. Немовић је дошата био иницијални
 и црковности геновник аустријски. Збој
 њета сам, очет са Начеланом Сауервардан
 одио по наредби Књажевој у Синг, који је
 тада још нам био, да извидио суков ише-
 ту правослабних и католика што је сам Немовић

9
синео, али на своју штету. Најоштра је Ра-
шолниве, да се изјављају за Аустрију, а што
што Црни Топ, не се један од забвудних
колико оскујемо, да је изабавним Сиган-
ма најпошрднеје говорио о Квару. Аустријска
влада дала га је у бора и по окупау у
Босне и Херцеговине, дала му службу у Ау-
диту, у Херцеговини, а послје у интералном
Консулату у Сегеду, где је и умро.

О Кавеману Петру Јовитевиту је Немовитк истину
рекао, али Квар га је, као своја рођака пош-
вио и држао ту, докле је најпослије измозак
био, да га замјени добрим интелектом. К
ставно га је још на више мјесто, у велики
суд, где је остао све до пређење великога
суда и ако се знало и јавно зборило о његовој
неспособности, изнедрасности и крималу м-
та. За колико је био у бору, добивао сам,
своје свети дет од њега не то једну, но и то
више децема. За сваку најмалу ствар
питао је шта ће његово би родити.

22. Марта 1878. телеграфа ми: „Дошао
је у Сегеду видој арицима у бору са
три свештеника Катарјанца. Они су по
васдег код Консула Немовитка и наред
обретају код себе, докле ово е лијето види,
да они нијесу дошли као свештеници, него
за други посао. Молим наредити ми, што
ту збогети?”

Сутра дан ови телеграфа: „Немовитк
пошмује и поје бране као поданике Аустриј-
ске. Осим Кавемана има и изабавних
шест кућа. Консул има изручјена доказује

у свако вријеме, да бар није Тоскозарев, нио аустријски, од тебије и се броје војвотинци аустријски, којим су викали отишо изосијаци: **Живео Франц Јосиф!** **Замне видити како је војвотинај Котсупов и наредити ми што би јако спрема у обави ствај.**"

Знак да им годујеи ову гетему: „Што-ту јети Немовити за све што их војвотиније, да су шудити аустријски, који су ишли одити у Тогургу, Замне отиши, што су се братили зрје но ~~во~~ је дома Немовити, оти се није су казали, да су војвотинци аустријски, зоклет је он дошо, нио су казали да су војвотинци Тоскозарев, као и сви сви други, а сада отишо је он еошо, кажу мисли војвотинци аустријски."

Зовитевиту био је Немовити вема као Румија вите бера. Вјеровано је да је Немовити и са свим јунокама ика у војвотине аустријске освојити бар Аустрија, да се дурити, да му се вет и у судео и слово **„Зупрос“** и **„Кеифара ми Зовитевиту“**, и **„Посло Немовити Рогити Кетова граиомана, да ми каже да му се нашо језет Турит с Добре воде, да му се Риво судео. Коим наредити ми, како ту се за обави и за се свари чема кему владити. Зема нареду."**

И ото што је јавно да је дома викар арици-Бискупов са три свештеника **Италијакча** да аитију за аустрију своје еста ово: **Арици Бискуп је ишло Тодовита Викара, да нишо чега сједи у бару и чурова Бискупитиом, а три свештеника били су одређени за три чурованске парохије. Арици Бискуп**

11.

Бариса био је у оно вријеме Карло Потен, родан
из Рима, добри вео образован, а и вео
стар и са свијем ишнотом. Бавети се и. 1878
у Сладру и словина појрактим, ивијено
сам Архидијекон Потен, који се дана
времје из Рима, те је стајео за све вријеме
раме. Догледао ме је вео буданно са чи-
јимм говором, кралети наше лијено и гра-
вијно посету тебе са ју мованомлима и
жалећи, што сад не може стајати у Бару,
те је толике мурке гојине иговео под
турцима. Када ми је и сви дан повратио
посјету, говорио је томо, да ми је инегда,
као да се сад извинути инегда, као да он
најје знао, да сам био код тебе. Пратила га
из куће негов секретар пришајне ми, да се
ни мало не гудим, јер је старац иста заборава.

Догледао из Рима у Сладру, иста ишта,
Архидијекон Потен сврнуо је у Бару своју
домаранку резиденцију, и напојте је иста
вео лијено дејено ишту добрих иста за
Кнеза и Цркву Гору, и благодерности за
негово омијено старење о ју мованомлима.

По наређу Кнежевој написао сам и послао
исти дек овеј одговору: „Веоном Високо-
просветителству Господину Карлу Потену,
Архиепископу Барском, Митрополиту Србе-
наје, Примасу српској Краљевства у Бару.

Вео образован Вашом првом посјетом у
мојој држави и Вашом данашњом дејеном
книгом да изјавим Вашем Високопросвети-
телству моју најсрдернију благодерност
на израженим осјутакима. Сретан сам, да је

Ваше архиепископско старате заговорено
 статеи мојих римокатолика постојника
 и да вас моје узјерити, да ниту никада отреса
 ти свом искреношћу и вурбаву мојом владалачкој
 неговати благодете и слободу њихове вјеро-
 исповиједи. Узјеравајте Вас о своме нај-
 вичем убањску, спирито преторучујем народе
 и себе и своју породицу побожних и боје ујерних
 почитана Вашега Ви совогослешенствена
 Домаваши у Сладар одмах и изјесита под
 број - 1. почео је ово званично писмо Кнезу:

„Ваша Свјетлости“

По Божијој извољности постао Ваша Свјетлости
 Господарин и Господарин Бара и његове околне, што
 сачињава пошто својому премину архидијачу,
 пошто и по соби у грабеним митицима,
 је као архиепископски даром познати Вас
 и поштурити као староста, молим Вас у
 исто вријеме да извољите и мачу у високом
 издрезу и интересе религије римокатоличке.

Да не збоумиш ошоте, будући Ваша Свјет-
 лости снавјевена најређим својствима, по
 којима дуба мис и вурбел Кнез Владар.

Садамам доставити до знања Ваше
 Свјетлости, како сам немојти, као што
 би тошто, сјидити мачу у Бару, мојим
 деретом од 22. Марта о. і. наменовао
 мојим викаром у Бару, свештеника Греша
 Головита. Молим Вашу Свјетлост, да изво-
 ли пружити га у том звању и дати му
 олакшице, да поше слободно вурбит рел-
 гијозну мисају, коју сам му повјерио. Да
 почитане молим свештеника, који даје

свако добро, да издржи васа у својој светој
господској личности Ваше Свјетлости, и у
истом вријеме са гурбетима издржати и
најпотпуније потпостављајући се и назва-
ти се Ваше Свјетлости потчињени.

Карло с.р.

Архиеп., бар., и Сладарски

Шоји нај Головиту од која и Перо Јови-
тевит, одружени Нависан барон. Дјиме по-
лико изишао, да ти повесом све бароне и
агенцијом поданство. Головиту је био родом
из Пераста. Перастити су од васа били добри
људи, и ако филантропи, и живјели су с
црногорцима у судбу. И у друшћу вријеме
када се утијело Крвајство у Бору, они се ни-
јеу много измијенили.

Јасен, као управитељ у морија имао с
Головиту постао и био сам васа с њим за-
доволат. Био је добар човек и тој одан. Он и
како, да ти се Крвај утијело Архиепископу
Јасени, када се радило о томе с Римом,
и помагао је у сава одшалоути, али ни онда
није утијело никаквих неправдиности.

Католически одговор Архиепископу Поштену овој:

» Писмо Вашея Високопреосвештенства
од 9. Јуна, пр. год. - Који ми је изгласио бископ
Јасени г. Головиту преко Нависане барон
посло и својим синове, и еутило ме је осо-
битим гурбетима. Ја најчудније за-
срабујим Вашея Високопреосвештенству,
да се одјетавља, која сине шовени изјавити
ми, и која ме још више удржијују у од-
ржавању, да ти бити увјерена потпуније

ММ.
успјехом маја буџав и очигледно шагање
за срећу и добро мојих римокатоличких
држављана, којима је изобилност божја
дана у Вашој-Тријумфалној добри
и мудар архитектура. Вашији Високо-
прослављеном веома добро познато, да
ишорија Туркофора представља велику и
непрекинуту, немику, ам, благодарећи Симо-
тућину, и угајину борбу за слободу народа
и његове хришћанске вјере. Ову слободу
уништају моји римокатолички држављани
пошто и моји враге бите постојана дру-
го и друштва, да римокатолици не одво-
јити ни у чему и ни у коме од својих изво-
ловних судјављана, уништају се благодарећи
државних закона и моје према свијема једна-
ке владавине буџав и правичности!

На српском тиску и грађиној готовости
Књажево, што је Архидијекс ишавио
дан 1. Колоника за свата Викара у Бару, ко-
ји са својим одличним својствима и као што
намета народа доји највише јесте да се
се нејоке живе за добро Туркофора римо-
католика ишавити.

Колоника је дошло у Бар још 20. марта 1878.
и дошло са собом архидијексово писмо Књагу.

Но то писмо дошатији је датумом 9. Јануара,
а Књажево одговор ишаво је 3 Јан 1879.

Ово се објавио вашији, што је Архидијекс
своје писмо Књагу најчисти био упутио преко
аустројској Докуманта у Бару и аустројске
лицације на Земитку. Архидијекс је још од
времена турској дво навикнути на најчисти,

je je Austrija zamontabara filiovanoluznu
 uravu u Arbaniju. Uravu i rezidenciju aru-
 disku u Baru ogradila je Austrija povodom
 dolaska u Bar brata cara, erukeruga
 Maksimilijana, kome je ta cara Maksimil-
 iana. Prije je bila mala uravica i kuća posebnica
 u naseljena palatike srazlike urave, je
 je arudisku stanoa. Maksimilijan do-
 lasko je u ota puta. Sv. Nikola na Bojani,
 me je i u u nse togde ogradena verna rimo-
 katolika urava.

Kao prvobitno otkriveno pisano
 od barona Menela, zamonia, da on obrati
 pisno Arudisku sa uravom, da ta Aru-
 disku potse im preko kraljeva barona
 ili neposredno kralju, kome je kraljeva
 protokcija Austriji nad filiovanoluznu
 u barona. Baron Menela je bio u
 tom odnoshajem s kraljom i on po-
 vratio pisno preko kraljeva barona.

U 1882. kada sam osem poraniznim poslo-
 vima bio u Sadrju kod balije Mustafa Asim-
 pame, namao sam mjesto Potena kraljeva
 palatike, diskuja Tascala Tverini, koji
 je u sarti Potenskoj namredno ta. Tom
 priklikom sto se posjetim i podnam. On
 je bio govije dobro i mudro. Svetim kraljeva je
 kraljeva u potredi, i nove imba na ne-
 rocije u urnoj Tozi, a nikada im nije davao
 uravica, koji su nam poila protivna bita.

20. Jan. 1883 bime mi kao guberneru uru-
 porskom i zeyskom, a u me dviije odlasti
 su svi filiovanoluzni urnoj uravici:

"Пресвијетна Господице! Будући да иуце
 св. Никола и Пулај сједителне иона од Салга
 јесу веле вроситате, не имају потребу
 од здравих и јаких иуитника, а на тојети се
 ондје два слобода иубоша, било је иујеба
 иина олакшаати иетоне и поствити на
 иубово ијесто два јана и млада. Своје
 за иуце св. Никола и Пулај би одређен г. Док
 Јамар Буфти, врн свештеник, добро узет,
 и иврена зуха; а за Салг и Улуцк г. Док Анни
 Медја веле мирне иарави. Моја иудња
 била би разговити ии мока ии иу ина Улуцк
 доји од се једнога свештеника, и за ио брине
 се за ивршени. За и угда, да одређени
 иуитници бита те Ван ијодти, а иуце Користи,
 с којим савити те се, и за којим ииати те
 врте и та иубе спрето суре. За ова
 ирепорука вамај власити, да иволити
 ких урети по Ваше тобно закритве."

Ииам сам итао иоду иу ирети сгу одо
 ииде иамсорске забаје. Луц тоји одо-
 као своју иер иури Маду за сина иу, а те-
 бу иијем жевојка завои синоваца Дак и-
 дити и обета иу се. Сва ири су браштва
 ио Кипитиана, же је Луца свалто иубио,
 а Дак ииисе иу иови Улуцк исе, а
 вети сии у Кипитице. Овакви иураји би
 обично се свитију са иноио иубвкитиана,
 ако се жевојка не иијети, да се иидано не
 удаје, но се забјетију и почитати Валуберица
 за вас вијек. Појети га једнога од дво-
 јице, онда зарати браштва, иубјају се
 иеју собно, ио освети, ииаме се иодно доје

17.

на крај умиром, обично када и изједнак број
 мртвих и рањених на одји страни, или бу-
 ди од умишља склопи једну страну на умир,
 ако се друга страна већ показала томе
 склопа. Зато ми се Тверити обратио
 поводом, да бих порадно око Дак Дезде, не
 била се сирјемно крвопролите. Је сам по-
 зива више пута Дак Деду и четвора га
 на славу нарат, да се одреже Ђевојке, а то он
 није хтио никада. Најпослије предложи ми
 ово: да се он одреже Ђевојке, а да ту мо-
 лити дискута да и он Турк Шаба склопи
 да се одреже Ђевојке, а Луз Боји да уда
 Ђевојку за крвни поводом, или да је
 забавућери. Дак Дезде ејагом кристале,
 но дискути немало на исто склопнић она два
 братаства. Послије тога на моје писмо,
 да се обрати Мушафа Асли и али ва-
 лији, не би ми он нагна Турк Шаба да се
 одреже Ђевојке, одговара ми Тверити да
 кристале и на то и да ће се реурети од
 мене. "Ну и ако се склопио Турк Шаба"
 тите ми дискути, "неће хитјети његово
 братаство. Тада да уклонити крвопро-
 лите не би било друго лијека, него ми заду-
 шити Дак Деду, да се уклони од Ола и да
 се јетим га своје братаство, и тако молим
 Вашу прервименост, нека ди на то криста-
 ла и кристала франско крвопролите."

Ја изволити, али Турк дезде Ђевојку
 помку, који га је она забавило и братаство
 се забавило. Тада многи мртвих и ра-
 њених у мало времена на свези страни.

у којој се налази и Марк Енес, пијетр сиа
 тау око 70 година и један од првака Јадних
 партија. Већ сам помало напунио 100 сви-
 зова у аperi Јон Павловој. Марк је био фо-
 тар Дар Дедик и то је било дрвца, да га
 држи свенцици Турк Шабови додекају на
 тулу и, ни дрва ни дрвца, удију.

Трговачу је, као што напунио поменути, било
 непунијашно, што је Арибуиски Пошк своје
 писмо упутио преко аустријске полиције, што
 је значило иррегуларне и порубе и сада
 ири иррегуларни од Номејима, иррегуларне
 аустријске над Кантолицу у Урхој Тори.
 Због је се су филмоканонички свенцици
 тримами од Аустрије новгату иррегуларно, и
 то шоме и то дрвца иррегуларно, да су
 бит одан шенгана аустријским. Јасам
 му ио бара и Улицва и ио Подјориче, као
 управител иррегуларно области, јавно сте,
 што иод сам у иррегуларно објашао.

Приврешност филмоканонички свенцици
 аустријској влади била је разумљива због
 пошти, који су од ње тримале, а која ми
 је и иррегуларна била, јер су иррегуларне биле
 мале и иррегуларне, и свенцици иррегуларно
 тоди иррегуларно. Сами они иррегуларно су иррегуларно
 радиле, што би откривало иррегуларно иррегуларно.
 јавноство иррегуларно Урхој Тори. И да су иррегуларно
 ми, не би иррегуларно, јер филмоканонички
 сеје јавно, да су иррегуларно и иррегуларно сло-
 бодни и иррегуларно, те су иррегуларно и
 иррегуларно. За све дрвца иррегуларно иррегуларно сви-
 јесту, на иррегуларно и иррегуларно.

NACIONALNA
 BIBLIOTEKA
 CRNE GORE
 BUDVA

19. Ткавз је био о томе увјерен, али је ипак не-
мо, да има свој архидијакон. Како је ми-
јан, да цркви сваке године свештеника римо-
католичке у Црној Гори са владом аустрој-
ском, а још више, да радије сматрајује ри-
мокатоличкој свијети. Очекивао је, да ће на
мисао његова бити срамоту због нау-
ке ме свијету, и да ће га хвалити и што-
сика, кад што је било. Имао је чредом
на још што, да ће сусједни римона-
толички бити мржњи и њему, када виде, ка-
ко се он стара о њиховој цркви. И настави
те дојави, да је Црна Гора још јачији,
неће се ни кеме силе моћи промјенити зем-
љама Црној Гори земљишта са римонато-
личким становницима, када тијем уна-
вјед је доцара о политичкој једнакости
вјеројавносној у Црној Гори.

Архидијакон Барсаде и њу иницијалу обнови и
„Принцес Краљевства Српског“. Ткавз је
желио, да уставом самосталне архи-
дијаконје Барсаде и њу иницијалу обнови и
тијем увјета знагај Црне Горе. Ванмиш
је у том погледу један поштомј. Ткавз са
Краљем Александром, када је Краљ био на
Црноту, и када је ипак већ био одобрио
Архидијакону Митровићу назив „Принцес“. Једнога
дана дође Краљ Александар са Ткавом, и
ја сам био у њихову крајку, Митрополит
Митрофану у посјету. У разговору дође рјеч
и о Архидијакону Митровићу, и те Краљ
рече: „и ја сам у преговору са ватикан-
ом, да добијем своја дијаконја за римона-

канонике у Србији." А Квас одмах црквама:
 „То ми Ватиканство не преда, у Србији је
 мало римокатолика, а и више да их
 је, најбоље је, да их подвигним Агусти-
 скиху даровом, који су, као тримасу
 државства српског и у старо време,
 црквама сви римокатолици у српским
 земљама.“

Квас Александар и не сачека поштом
 пише Квашебу, напушта се, и макнув га-
 вом рече: „Е, то не иде! Римокатолици
 у Србији морају имати своја свештеника.“

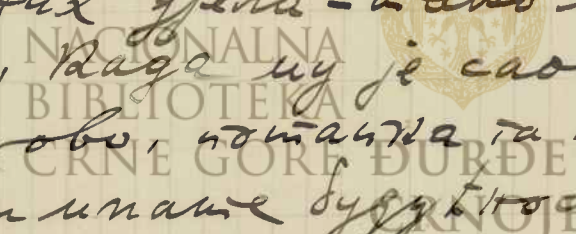
Та и Минтзорнлић Минтзорфан поштом
 се, јер смо били фанујим стисао Квашебу
 презноја, а и наредан одговора Кравев.

Квас није више ни пише цркви.
 Кравев одговора знамо му је: је су римо-
 католици српских земља црквама три-
 масу српског државства српског, али
 цркви Тора није старо државство.

У аустријском вицеконсулату у Бари
 замјетно је Немовите Сибоник, очет
 Сибоник из Контора. Сибоник је био дошле
 упућиване поштом цркви на цркви.
 Квас је аустријска владе гина Немо-
 вите из Бари, Квас је помоћу барона Мемел,
 да нови Консул буде добар човек, поштом,
 који неће бити поштом цркви немците и
 немците, поштом он немци и немци, најбоље
 односаји са Аустријом. Мемел да уби-
 је Кваса, како поштом и Аустрија немци,
 изјави Квасу, да ти аустријска владе по-
 штом за Консула која поштом немци,

и предлози му сам Сувошита. Кљас радо
 прихвата нај предни. Но Сувошита перо не
 остало дуго управителсво Вице докесуло
 Дарској. Како је био одлучивши Судит,
 није ушло друштво равнотежу своје Судо-
 баву и својим интентивним друштвени-
 ма, не га аустријска влада пошље у
 пензију, а на његово мјесто дође Захаријин.
 Ка управителсво Вице докесуло. Децело, стари
 гоним, који сега живи, добрих а оти-
 ретих жецом. Био је гурно, да у индустри-
 гонима не није могло да се дође до
 у служби. Помије десетак година службе
 у Бару, одвањем, да пође у Београд да
 да у весте жеке, и жива и медују ја Вице-
 докесулом. Један интентивник у Министарство
 интентивних зјела - тако ми изишао сам
 Децело, каде му је саопштено рјешетво
 Министарство, потајна га пошљива и рече
 му: "Ви ипак будите гоним преко собом!"
 Интентивна онај гоним гоним на
 високим положај, а он сиромаш, једно
 га и вет је рагунао, који те гоним пошљив
 Ђонсцо, на, Боже здравља, и генерални
 Ђонсцо у Садру. Но вет прете гоним
 по шоме унакресту, стовише га у пензи-
 ју. Пошмо је у Корину, своје родно
 мјесто, и тамо је у дрво умро.

Како га бријем шоме докесула ринотакто-
 личи борба, а јом тако друштво у индустри-
 интентив, не унемириваку владу у ринотак-
 сву својим аустријским интентивом.
 Кљас се све више давао мимово гонимору

22 са св. епископом. То доказује, као што сам
вет напоменуо, да су Књаза у томе побуни.
ван и руководиле Корисин, који је от од
шта очекивао да уједи свој и Црну Тору.

То сам на Земљу Раде ми Књаза једна
наредни, да му напишем писмо за Митрос-
мајера, у коме да напоменем његову жетву
и молбу, да Митросмајер изради о томе
код нас. Књаза и Митросмајера чудни-
но је Сундегит, његов бивши најлик,
Сундегит је био велики противник Митросма-
јера. Када је са својим одбрамбеном Ми-
ховолом Павловичем изговорио то Срби-
ским и Хрватским крајевима, био је и
код Митросмајера у Јаково. Ту је он урну-
о Књаза Митросмајеру и подно му изра-
њен, да Књаз увјек са ускити њем и
државним добрима о њему, о његовом родо-
љубљу и великом савременом срцу.
Вративши се на Земљу уједиравао је Књаза, да
њима Митросмајер обожава и сматра једном
уједињеном јунословенство.

Г. 1869 пје Сундегит у Београд и Књаза му
крећући, да сврне у Јаково, да преда Митросма-
јеру његове најдражније поздраве. Митросма-
јерова државност била је када у јулу, на се
надео, да би Сундегит могао уједињити, да у Црној
Тори што је и приложи. Сундегит је ивршио на-
редбу Књажеву. Тоборно је Митросмајеру, како и
Књаза итуди, да унакрјиди Црну Тору, али да
та омета његово и земље савременост. Када
је напоменуо, да на Земљу нема италијаније, и јер
је од оне владичине Књаза Јанко брето слова

у аугустана зрна". Митросмајер према Сундегити
 5000 фунтика на њу уијев. Сувине овска и за
 мијем пошве Квасу зва највешта кова из
 стоје ериеле, а Сундегити ириорити, да кеме
 Квасу. да ће му бити највешта здоровоство,
 да му очет пошве којета кова, наг год му
 јови. Сундегити поје у Траи и куач малу
 штампарију, рудни црес са најпопреднијем
 словима српским и урешеним. Врсту то сине
 цешке, урме у Вадру једнога словослагага
 Милоша Траинта, и штампара Вилца,
 који су штампарију уредити. Тоји пошванек
 "зрнавне штампарије."

Мијем итводом писоо је Митросмајер Квасу
 и Квас му највубаштаје одјовоуно и захвално.
 Тоји био пошванек вичове ирешке, која је
 поштала жавва поводом јавних догађаја,
 а највешта поводом ирешке о цешкобвешку
 независне арху бвешкује барсел.

Сва писма Квашева Митросмајеру ја сам писоо.
 Квас их је ирешивао. Рудовина му је био
 вагда гист и гистак, пијет, слова крчипка, ре-
 дови крави то ирешивку мијем лттијана,
 карта повета, широка, на врху његова
 шифра. Писма Митросмајерова су на обичној
 вадин и не вагда једнакој; ијесити мисе ги-
 јетн ирешивке и рудинјем замјетке, ирешивку
 ирешивке, да нији писма ирешивао.

Митросмајер је био јаво одушевљен ирешивку
 Квасу, што је ирешивао у сваком писму.
 Ирешивку поше ја сам урешивао и Квашева
 писма, а от Квас се нији одушевљено ирешивку
 ирешивку Митросмајеровим, а јесту му урешивао

уреност, говорилима дод и крикнути на римском сабору, и велика помучивава његова гдван-
 ском народу. Настављујући ирве ирвенеке бичи
 су ирвоу очен кови. Квоас му их је иекво и
 Штросмајер му их је иекво. У иекво вичим
 иекво је Штросмајер Квоаса, да одликује сво-
 јим ордеком квоиба вуринца, каноника Воу-
 шана у Риму. По наредби Квоаневој иекво сам
 Штросмајеру иекво диктуму само са иеквоином
 Квоаневић, а да је Штросмајер сам иеквоић.
 Штросмајер је доо Воушаку ирви сикетт да-
 нилова ордека.

Прво иекво Квоанево Штросмајеру својим е очно-
 икве расиравваке пишвака о Аргендиску икји
 баревој, ово је:

„Високопреосветителни Владико, мој
 драин и иеквоићу икјијаневоу!

Ваша иеквоићу ерданто да срдјорогетна ми
 вубав ирвенеке и иеквоићу ирвенеке ирвенеке
 ме, да еке. Ваш иеквоићу бискупијен по иеквоићу
 ирвенеке иеквоићу иеквоићу иеквоићу иеквоићу
 времена, ирво које сам се могао ирвенеке
 и ирво које је Црна Тора ирвенеке. Висити,
 увјерен сам, се иеквоићу ирвенеке иеквоићу
 ирвенеке и иеквоићу иеквоићу иеквоићу,
 ирвенеке, да е сирва ирвенеке о иеквоићу
 ирвенеке ирвенеке у ирвенеке, који је био иеквоићу
 ирвенеке ирвенеке, ни у ирвенеке, који су заслу-
 жили иеквоићу иеквоићу иеквоићу иеквоићу
 ирвенеке ирвенеке ирвенеке. А иеквоићу иеквоићу
 Црна Тора, ирвенеке ирвенеке ирвенеке. Ваша
 ирвенеке, који ирвенеке ирвенеке, да иеквоићу
 од ирвенеке ирвенеке ирвенеке ирвенеке,

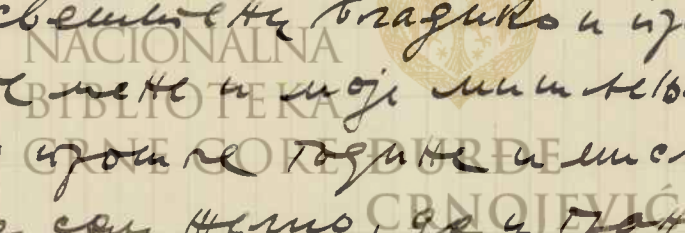

и за ову пошредку борбу, људну слободу, а не
 пресуду и прервабу. Награда ова ипак
 прилијна, да, кај би по моју дило, били
 саруши Црну Тору, него да је награда за њену
 варањску службу вјери, слободи и цивили-
 лизацији. Но вјера је моја нештоколедиве у
 праву бота и ститија, у животној снази
 и будућности народа нашега, па стога сам
 и измирен и се овопоштно, који су насту-
 пиле. Сада ми је главна мисао и жва
 да се ово, што је Црној Тори одређено,
 досудије као награда, и да се границе уреде
 да се дајем мноштво и муком народу одмора,
 рада и рада, да ошорави и приути своју
 снази, која је вара вјерно стајати у сле-
 дој служби вјери и слободи нашега народа.

Обијек дана дошло сам у вјеру из Цариграда,
 из борбе и од посланства рускога, а у
 исто време и од вара Беге и Лондонске
 који се вјерно свима заједно дају, да се сад и-
 вјерно награда Подијорне и Ситија, а за
 ијем и Плава и Тусија.

Вана је, пој мноштво цијелости и вјерносу,
 познато, да се ове вјерне Црној Тору
 захватају и некоја мјеста са ситановним и вара
 римокатоличким, који су припадани Арци-
 бискупуји Барској и Словенској. Обијек римо-
 католичкијек поданика појијек промијетан је
 сада повојној, и мора ми бити промијетан
 и одштај досадашњи ијем тој духовној
 власти не само по шеме, што су они сада
 ослобођени и стод ијеме власти, него и
 зато, што су сад постали државни слободни

и независне Цркве Торе. Црква Торе, као црква
 знања и независна држава, неће моћи посто-
 повати, да јој један дан државства, ма и само
 у духовном погледу, зависи од једне власти,
 која се не налази у њеној граници, шта више
 која је у уједињеном црквеном. Моји римокато-
 лички држављани, као и католички и протестантски
 свештеници, потпуно су задовољни својим
 новим ситуацијом, и долазе ми са неколико
 изјава и доказа о својој срећи и блиској будућности
 за своје држављане, који сам ми извојевао.
 У многим, који су већ отворени и који ће се
 још отворити, а изје има стотинама римокато-
 лички, уређено је законом за њих-
 кову жељу цркве вјеројасно, редовно и пово-
 јно, који њихови свештеници једноставно обављају.
 Ви преосвећени владико и пријатељу, добро
 познајете мене и моје личне ставове свјетски, а о
 коме стоји у овоме гласу и моји своји и лични
 ставови. Је сам знао, да и границе моје државе
 заједно окопа римокатоличка мјеста и ја
 сам много радостан што се то у неколико
 мјестима, ју оно, што сам вазда мислио,
 ојачао, повољно, хоту да се под мојом владом
 и државом постане, да иста брату вјера не-
 гни и неколико не држи, и да неће напосле
 појаве у нашем народу, који се у вјерској
 борби показују, буду ипак најбоље осу-
 жене, и ако Бог да и ослобде и уништеће.
 Но сада ми постоје моји римокатолички
 држављани, који по извештајима и по својој
 сада неопредјеленој, рађа неке тешкоте при
 свему католичком радостан и сасвијем драгом

и расположено, и поред свијех оварбијех
 мисла, осјетања и наміјера мојих. Тако
 на пр. свијех дана П. Пр. гостујућим Ауди-
 бискупом следарским и т. Таповићем свештеником
 барским и гаспитућником његов управитељу
 писма своја не непосредно, и не преко мо-
 јега барскога нагелства, него преко ауспугу
 своје дипломатској агенције на Цетињу и т. т.
 мена. Наравно, да ја нијесам могао критички
 ота писма, Рада су ипак били доста, ~~и~~
 сам него сам их итврдио, што је и т. Меник по-
 шео, да је са свијем уредно, и да сам их изви-
 сити, да ми своје дватри писма управљају једно
 непосредно, било поштом или преко допозних мојих
 власних. Оне су тако и урешити. Оварбијене
 списи догађаји способни су, да их не смете у мојој
 отицској љубави и брину мојим риповантним
 породицима. Свако је моје жеља, да би се ова
 свеха час и пре уредно, и не само, да су бару
 обнови Аудибискупја, које би сви рипованто-
 листи у Црној Гори подпаде, а Аудибискуп
 да буде именован и једно и непосредно подлижак
 јамској курији, својом би моје вказа и нага
 урешити страву и уговор. Увјерен о Вашој
 љубави и искреном пријатељству према мени
 и мојој земљи, ја, и пре него би отицко што
 радити, нијесам могао изопустити, да Вам
 ово не изложим, да Вас молим, да бисте ми
 Ваш савет дали у овој важној ствари. Знам
 да сте многе оутјеректе послали, али сам ипак
 слободан надати се, да ћете ме помоћи и савети-
 ком и својим знањем утврди и зауземао
 код св. Столице, да се ова ствар сврши на моје

и мојих римољених и та готовосво и чету.
 Многo бих радосно х био, које бисмо моим
 гуреним се и ширити, да га Аудибуку и
 у базу буде именован вриједна и родоубица
 т. Војнак. Молим Вас, да бисмо имају
 доброту о свему овоме и што својим извуче
 ети ми ме. У карван сам послужу и ставу
 био следе како зарених, а ништа маке и
 пошто се миш умиље, Ви бисмо како знати
 и ешто се сијем надрети, да бисмо ме
 радо извучити, што Вам на Ваше пошлук
 бисмо, и послужу и толико време до данас, још
 не ојоворих. За Вас овог кришког молим
 да кришите моју најсудернију захвалност
 за Ваш кришкогосил дог. Оба су ова добра
 и не одредна, особито ови моји, алам, ирати
 те био доброту. Привољујући се" и.т.д.

Слушати као одјављене овоме писму ово,
 што сам кришкогосилно у разговору својем с
 Њавом о тој ствари. Јаво се нијаким оуи.
 ити у и разговоре са Св. Столицом и право кришко
 свога посланика, ју није био сиурак, како те
 му се иако одговарати и боја се, да му ишту.
 кришка му не пошлук, како би и дроби да
 држала кришкогосилу и кришко свој над кришкогосил
 муцима и кришкогосил пошлук у кришкогосилу.

Није ешто оштрених кришкогосилне кришкогосиле с
 Римом ни збој Русији. Ако би ио кришкогосил без
 кришкогосилне обавјештења руске владе, кришкогосил
 би се вој и цару. Ако би ио кришкогосил најкришкогосил
 но одговоре, не би га добро. Вијело се кришкогосил,
 када је уговор с кришкогосил био већ кришкогосил, но
 кришкогосил Св. Столицу био ојоворен на Њавата.

Из тих расвета пијемо и Ткачу да изговори
 онко не изво Митросмајера. Не наји ми не-
 гова нека одрже код нас, наји ми не-
 свлажив отпор Аустрије, Ткачу би се урлино
 невести, комто да ништа ни издржи мао није,
 а ако би свва ишла на јавност, коричало
 би се у јавности, да не међу земља и
 ватикана није било никаквих изговора.
 Зато је и неки изговорно, када су написали
 оно писмо Митросмајеру, да не говорим одак
 о изговору, нећу да напомињем из далека и тек
 не преју амена, да му нешто неће неће неће
 и напомињем собјет, штојуте да те Митросма-
 јер одак објеруће прихвати свва и чи-
 сати у Рим. Стога је, без друге компреде,
 писмо онако велико и у њему говора о свему и
 свачему, докле се дошло до саму свва.

И Митросмајер је пише вет 25. Јануара
 2. 1879. одјотомо Ткачу објеруће писмом:

„ Сјајни Ткачу и слава мој кријателу!

Ваша учриво из душе говорите, над те-
 мите, да није народ наш посетито, што је
 у последње време пуним кравом омивао.

Напосе тако јунака и слава зрна Јога,
 ни стоји што није посетито онага, што је
 јунаком и славом својом пред бојом
 и пред будима заслужила.

Ви, слава мој кријателу и Ваши учриво
 јунаци, славом сте се вјеритом објектали
 и заслужили, да се стари Хомер из гроба
 свога на овај свијет поврати, да Вам славу
 онако ојјево, као што је вејда својих ирских
 јунака ојјевао. Ја ово свагде у свијету

30 потавом. Право имах, што се се
улирили и што су о томе настојили, да
Вам се народ одмори и да славе своје раке
излијези. Право имаше слава мој прија-
тељу, што не здвјаше, јер ти, ако Бог да, зоту
и наше врјеме, јер ствар краљева, крвју му-
зика посветена, не може пропасти, јанги
нам ~~нам~~ то омајство светога Кршна, који
је уједном крви краљевне свијем откутила,
а у срци сина Божија извор вјерности
живота отворио.

Ја држим да је Ваша нева именована и кра-
љева и да ти света столица Вашу небу
држе воле испуниши. Ја у тому послу-
жишем Кардиналу државному тајнику Нини
и моли га, да мој лист св. Оцу пришти.

Ви велику његову пријатељу обратити се
властоурцима писмо и на св. Оца Лова из.
и расложише му именоване нево и какне
Ваше. Ја не дрвојам, да ти се добити пово-
бан одговор властима десницом св. Оце
пошлешат. Ако би тако Ви судити, да
Вам је нека одговор, која ту ја по свој при-
лици за једно дрвој или три неђење добити,
онде ту Вас ја одмах, кој тај одговор добијем,
обавјестити, који би Вам изиш и ударити
било, да до краљевне нево своје досијите.

На сваки тако начин, ја Вам сјајни и славу
мој пријатељу, као у свакој другој ствари, ма-
ко и у овој оштрајем искреним пријатељем и краљем
дретом, који ти Вам вагда и све душе и
свега суца у поток изишати. Ја ту Вам на сваки
наш одговор, који ми то Рина ситине, одмах

архонтима. Ја сам недавно у Риму био и моје
Ваш рети, да је Св. Отац папа Лав из. говјик
врло урех, одбиван, лубаган, и да су му све
намјере свете. Дужност је света свих без
разлике Ваших поданика и старих и нових,
да се у свима и словима својима на ејајну
Вашу особу са поурдревен обраћају.

Ту дужност Св. Павло апостол свим Хришћан-
цима налаже, када у посланици својој на Римља-
не каже: „ власт је од бога, а што се обла-
сти противи, противи се самому богу! Как
назододаје ирригтно: „ Кому част, кому
дака дака! За то су ваши католички по-
даници врло фалити, кад су нагли погр-
шци, који Вас и Ваше урвицето граво бри-
јо и митомлади, да се на Вас обраше.

То нестији никој бити, и сама римска сто-
лица то мора одредити.

Што се нашага брлога каноника Војташа
иже, он би и сте за баскуто, у бар дво и ја слу-
тити, да би света столица на то радо при-
вољна, аш незнан да ли би се хватили кано-
ник одлучити могао, да Рим и садашњи
свој положај с баром замијени. Риму је врло
угодно мјесто, згодно особито за говјема, ко-
ји се знаности и свјету је, а он осим кано-
није, која сад много доле стоји, није и трије,
обнаша звање Књижнице у тако званој
Књижници валицелијанској, која се броји
међу најстарије и најзначајније библиотеке
римске. Ја у веован положају, да како, да дух
одмах иримио барску диспутију, јер бар врло м-
јено и згодно мени, иплавимо тако, јер би под

мудрим и славним братиме Вашим многио.
 добра урешити могао и вјери и народу нашем.
 Но пошукту ту ја да николико недрјева знати,
 како стојимо. Држи ми је да сте с новим
 задовобни, сад сам старији, чак се више
 ијем послом сам не бавим, а ијде није оно
 Господарово, ту ствар увијек на мањак иде.
 У тој стурци моју Вам, над тоу зажемише,
 послушних, чак особита к ми часи и не-
 себе бити, да Вам послушни.

Поздравите ми срдано сјајну Књаињу,
 Вашу тако краску ћеду и зна душе благо-
 сивам. Са особитом вубаву и поштовањем
 и мањан Вам се и остајем до вијека Вам,
 сјајни и славни мој Књаже, иријате и
 иштоваше.

Стросмајер, владина."

Стросмајер је брзо добио одговор из Рима.
 Већ 11. фебр. киме одије Књази:

"Сјајни Књаже и славни мој мој ирија-
 шеву."

Као што сам Вам јавио, иријатио сам
 праведне и свете нове Ваше урешити у Кар-
 диналу и државному тајнику Нико, а човеку
 Св. Оцу папи Лаву 13. Тузи сам добио одго-
 вор од Кардинала и државног тајника.
 И Св. Оца и Кардинал државни тајник хва-
 ле и у збијезде кују Ваше ипеменише и све-
 те нацјере, на чоме како Вашу добру вољу
 и грама католиком Вашим и грама Св. рим-
 свој столици. И један и друи вет и свја-
 сца: "Тога благословио! Тај Књаз са
 ипемеником својом душом риједки је појав

у де нашом свијету, гдје се да га је боје боже
 да буде живим и славним оубијен у оних чредји-
 лих европејских" За право на догајем члесте
 душе и чо свѣта суца: Маној! боје Вас
 блајословно и доо Вам доживљен ослобође-
 не училога Вашета народа. А чо и што чо
 Ви пошћу чо заслужите, а ја ошћујим;
 свѣар свѣта, крвчу јунако муреника заче-
 гатена, не може пропасти; мора подјидити.

Најавно је, да би у Риму радо се Вашој шѣти
 ога свѣти, а нага се, да ти се и ога свѣти.
 Ево што кардинал ошоме од пијери до пијери
 шѣте: "Quod attinet ad separationem sedis
 antibarenensis a Scodrensi, atque ad nomina-
 tionem novi proualis, qui Antibari residents
 super omnes catholicos in memorato princi-
 patu degentes jurisdictionem exercent curam
 non amittam, ut id per sacram congregationem
 de propaganda fide ad examen vocetur,
 eade decernantur, quod magis in Domino
 et redire visa fuerint quodque suis ac propo-
 sitionis votis, quantum fieri poterit, respon-
 deant." Чо чо нашим јѣшком: "Шчо
 и шче одује чѣва шолше бајсе од сваде
 свѣи чѣнована новота дискута, чоји би шолу-
 јић у бару право вршио врху свих каноника
 у рѣжном принципату, чоји чуши ту се, да
 чо шчо свѣти збор за раширење Св. вјере
 чоучи (чоји обави чѣгај у шѣтних свѣти),
 и де се оно одлучи, што би шѣте свѣтој свѣти
 чојало, и што би шѣтима и рѣтнога принца
 шѣвала, у чо што је само чоучи, одјоври-
 ло. На догајем шѣти Кардинал у шом

ut ab eorum negotiis interim mihi rogatum
 amplitudinem ut quam primum accurate
 mihi exhibeas informationes tum circa
 numerum catholicorum in principatu,
 de quo agitur, commorantium tum circa
 media, quo pro novi presulis eius que cleri
 sustentatione, nec non pro cultus externis
 in prompta haberi poterunt." Nam in na-
 шим језику: Међу њим поштом крсти и во-
 ју једности, да ми ти крсти мојте обавје-
 стити: Коштак је број Камолка, која у релативном
 принципату стању и која би се средстава својих
 мојих, за издржавање новог дисциплине и крсто-
 воје Крста, као што и се обављае службе
 божије." Ево читања на која молим Вас ли-
 јети, да ми ти крсти одговорите.

Ви, славној мој крсти одговорите да што
 по души и свјестима својим, мени, како дојучасне
 да Вам своје мисли кажем: ја знам, да Ви,
 сјајни мој Крсте и крсти одговорите, да Ваше др-
 жава у данашњим околностима маго у том
 обзиру урнатим можете. Урнатим дакле, што
 можете, а слободно у одговору Вашем наводите
 да Вам је народ европашки, особито чело послед-
 њим ратом бунт урнатим, па догађаје, ако
 боје да ова времена, и надам се је у Бога, да
 ти славо бити, да ти се Ви побринути, да
 Камолка дисциплине и крсто Крста свому досто-
 јанству прикладно живи и да се служба божија
 по Камолка достојним начитом обавља.
 Моја ти чело брња бити, да се стварање ствара
 Камолка преко ратим и бору лијонском да
 прогаданда фиде: Незнам толико у данашњим

оболкосит ринила црковата где многе уривања
моти; надам се тако зацудено, да ће француска
црковата где нешто више уривати.

Мени Николае Воршах и мене ми, кнезој и
Кардинал и Св. Отац уривају своје кривоће Ваше
благочинне намери. Ако би Св. Отац уривао, он
би одговорио да у бездоту, да црква окружене кнеза,
које дубоко штију и намери буди, ојту наму свба
и можда нешто подуми и црковице. За тако
док нив буди, ијој велуцијатени црјанскоу, Вац
сам душан и штијом. Подравите ми нај-
срдечнији свијетлу кнезику, блесловите
красну зрјцу Вацу, мени тако мотти, урива
те Ваце црјанскоу који нага свена своме
свијету црјански. Са особитом вубавоу и шти-
вањем остајим до вијена Вац Свијетли мој
Кнеже и слобни црјанскоу

NACIONALNA
BIBLIOTEKA
CRNE GORE

црјанско, брати и штиванско
Д. Д. Стросмајер
Бискуп босански и еријемски."

Квањев одговор сведовао је одмах;

„ Високопреосвештени Владико, мој
драги црјанскоу!

Оба Ваша одговора иступили ме велика
радосту, не само што су ми нови докази Ва-
ше ватчанске црјанскоу вубави црчана мотти,
нио што су ме у што бријме црјански, да је
моја искрена мисао и штија Нева Нема цр-
веноја одрива код Св. Оца папе Лава VIII.
и црчаниота Кардинала зрчвеноја најнижа
Ники. По невој Вашој китан и свијетли Вац
де по уривањом поћису, који наробно та сада
јом нији мојој та сада са свијем шатам бити,

има преко 2000 католика у Бору и околици околици, А. ј. на земљишту између мога и Са-дерскога језера, који је припао Црној Тори.

О броју католика на земљишту, који Турцима још није издана Црној Тори, није сам у мању још ништа и објектно извести, јер је завешто од председника та рада јеврејске Комисије за црквене границе. У варошима где је издана као Ружа, Јанковград и Подгорца, па и на земљу, било је, а, ако Бог да, и сад ту бивају сино католика издваја и даће мије, који се са својим радњама настајују и са свијем припојују као државници.

Што се мене и државља католичке цркве у мојој држави. Вана граи пријатељу, не треба и стом да каже, да ти ми била барга била, да оно што је мојој достојно одго-бора високим и светоме пошву нећам, још се брине како и као цркви приредити сваку даному цркви у праву у праву у чак, да поднесем Богу своје молитве и одговорност за милост и свемојте му оверне, који ми је уредива у очим тешици данима. Његове свештенике убрисо сам још онда о мојој наклоности и пошви, о цркви у Буци, која је била у нечововном стању. Наредом сам да се о нама штошну пошви, што је и цркви.

Вана је преосвештени Владико и пријатељу мој познато стање Црне Торе, а особито иза своја тешица и дугој рани, но то ме неће удржавати, да ипак читамске, што ми мојој буде, а уредим се у помоћ Богу, да ти се и нема моја сада, како је народ стао

у мир и ња рад, дрго отговориће, не ту нијер и ја дође у колонај, да моји напјегама и штама бок одговорим. Новоме дискузи у бару ја бих га сада одредјено итему од 5000 Франака коју и мој митрополит има.

Одговарајући Вам објем у хрватско на Вама пишава, ја Вам мој поштовани пријатељу два подарци и овом приликом за губење, која ми онемо толико изјављујете и христурјуер вагда себе и своју породицу Вашим подобним љубавима.

Шавен Вам најсрдечнији поздраве и остајте вагда Вам и сретни пријатељ.

Никола."

Сиросмејер јавља не ко Квасу: "Зобносан и последње Ваше писмо, ко савогта Даме, тине невини мој пријатељу, сте више и више од сјива и урвнотост Дамега ума и клемнитост Вамага срца. Ја сам изједну ствар одмах брзи отишо Рину и врати, аристоритно. Ја не збојне де ту сјих бити поватан."

У не дане умрла Квасу сестра, на га, у истом писму Сиросмејер овако ијемци: "Ја Вас по света срца сажавујим. Што тимо? то нам је у дес вићинити, док оно не обоме свијету. Једно зобјике ијемити моћи, што смрти худој није дано раставати се сруен тошм оно, што оно исертно на обоме свијету вурити и што она са нивомом растави. Таче послније примитица ми не те парожити јем више вурити и свету тећу тојмо, да се с њимих једнан у обоме нивому састанемо. Учаво те свешта нева и тећу ва

држава усвојила, на који ни Црна Гора усвојила
ниди мога. Црна Гора је хришћанска и не-
зависна држава а мога је веројатно и ново-
колонијална држава, која до сада није имала
остаће, да је држи и вођи на Балканском
путу неуредка, и колико стага и срета до-
пуштају, оној власти, коју јој поверују Хришћанске
државе. Већ то показује пројекту сва мојих
милх и вјерних државана католика, који
су до јуре са својом државном влашћу под тоско-
дарством турским стајали. Је чоред се зам-
исли католичких држава, ни данас немају
ни само у једини слободу својо законике, него
су дан због неке ипожне насиљу турском.

Баш због неке догодило се то у Балови
буку и поводом једне слазде турци више като-
лике убили и ранили, а сви други заједно
са државом римокатоличких свештеника
распустили се. На државна свештеника и
поже о свештеника одира у овим државама за
укидање свештеника. О свештеника државна
се на свештеника државу као: и државне свештеника,
свештеника, школа, број католика и и. д.
ја сам Вам већ писао и није чоредно, да
Вам исто обједи понављам. Ви год најште
моја осјетава и вјерујете мојим искреним
и добрим напућана, свота ми пожеме
нејбова ипнаг бити на сваком мјесту као
и код Н. Пр. и. Нунуја".

Тавас се збрисо државо одлуке, као што сам
напућујем молбу, да никакви војска своје
не обавља не ипожне јавности ипућујемо ду-
државно са Св. столицом о витој рјешетости,

да урнѣ уговор с Цркви Јоран и о свијема њо-
јединствима уговора. И паде ји њо гласи-
тео, после ји Сундегита у Рим, да закључи
овај уговор:

" У нас, црквене тројце! Кетова Светосвѣ-
таца Лав XIII, и Кетово Високогента Николас,
Кнез Црногорски, да би заштитили вјеро-
исповједне интересе католика у Кватневичи
оружили су да саставе уговор и имитовали
ради тога два пуномоћника и то, од
стране Кетове Светосвѣт урнѣ и
преасног господина Кардинала Лујовица
Јаровичије, Кетовог државног тајника,
а од стране Кетовог Високогента Кнеза
господина виезе Јована Сундегита, Кето-
вота личног тајника, који и мјеставици своја
државна пуномоћја, и поставили их у добром
и поштеном реду, сагласили се у овим
такума

Чл. 1. Вјероисповјед Католика адекватно
са римска врати се слободно и јавно у Црну
Јорн.

Чл. 2. Кетова Светосвѣт тријетно коначно
именује архиепископа Барског, објавити
владу о особи Канцуката, да се види ма
т гина или разлога политичке или гра-
ђанске природе, који би се тамо пронашли.

Чл. 3. Архиепископ Барски, чијој је јурис-
дикцији духовној иригацији сви Канцукати у
Црној Јорн, зависити у Црквеном пословном
интересу и искључиво од Св. Столице.

Чл. 4. Тријетно задрже вријеме своје епископске
архиепископ Барски положити у рур Н. В. Кнеза

Црноторској закључку вјерноски објави-
 јима: „Закључе се и обрзели пред Богом
 и на св. јеванђељу, да ту бити пошукан и
 вјрат Квасу Црноторском, обећавам да
 нећу ипак никаква готовора, ни субетч
 ни карвоме вјитаву, ни не одобрити, а ни
 доушкати, да моје погурно свиткешко во
 урешбуји у буд карвом предузету, који би ишло
 на во, да мути јавни државни мир.“

Влада Црноторска принаји му наслов „Пре-
 свијетлој Господице“ и одрбује му годишњи
 доходек од 5000 франка.

Гл. 5. Архиепископ Барсел ипак пошукну
 слободу у вршењу црквене службе и у цркви
 своје дијецезе. Мати ти вршити сва права и
 повласнице, који му вејово пасијрско звање
 доноси по реду, који таји црква одобрила: Ве-
 му су подготви сви гранови кеноничкога
 свештештва, у којима се сада у вршење
 свештештва звава.

Гл. 6. На архиепископ Барселота сада,
 да у споразуму са владом Црноторском уше-
 новуји парохије. На која сада пароше,
 да поставља пароше, а каде би се ипак
 буду, који нијесу подејци Црноторски, по-
 ступати у споразуму са владом Црноторском,
 ако буду Црноторски подејци, до стави
 ти именоване владу.

Гл. 7. У парохијама, где не буде зјава за
 каколик обред, архиепископ ти се споразу-
 мјети са мјесним властима, да се по мо-
 тужности не по одреди једно црквено.

Гл. 8. Архиепископ ти по своме пасијрском

У звању урбовета вјерозаконити обраћавају
нашоме младости по свим црквама и,
у споразуму са Владом, постављају следеће
статуте или урешења као мерило за цр-
квене вјерозаконне у државним црквама,
које ће цркви и осталима, што цркви и
остали урешења. У црквима пак, где су цркви-
ма са свима итд у великој вјери католички
влада ће у државним црквама за урешења одо-
бравати суди црковне духовној власти.

Чл. 9. Влада црквије гарантује браку међу
католицима а црковних бракова свих
пред католички царом по црковним за-
конима

Чл. 10. Брачне спорове међу католицима осим
онога о чему суди грађански закони, црквије
бази архиепископски суди; у црковним бра-
ковима црквије такође оно, о чему суди
грађански закони, црквије неће спречавати су-
црквије, да црквије своје спорове црквије
архиепископа.

Чл. 11. Молитва за владуца „Господи
спаси“ црквије црквије су баба божије у
старославенском језику.

Чл. 12. Ради црквије црквије младости
црквије да буду католички свештеници,
црквије владе у споразуму са црквије-
ском црквије црквије заслужнији,
који ће се шивати у Рим, да тамо сврше
науку, а ради исте сврхе, владе ће изде-
вати црквије црквије црквије.

За црквије црквије, црквије од црквије
онога црквије, шивати се црквије

сваде јоште, а неслијасмо чо једок ставе
јоште. Ти могаћи јути одверати, да у
Риму ури и епископ јури.

Гл. 13. Ашо бисе у дугути покјавила неква
немошта у иуначуу иредвоих златова
Св. Отау иана и К. В. Квас урноїорси
у раједнишвом иносаруу, иришати, да
не немошти на иријавеску ријеме.

Гл. 14. Овај ти е ујовор подем вршиш
однак пошто ја К. Св. Отау Лав VIII. и К.
В. Квас урноїорси Никола I. кон буре.

У Риму 18. Ави. 1886.

Обоме ујовору сведобаро је однак покова-
не ирвота урноїорси аришискуи и „При-
наса Кравевства српској.“

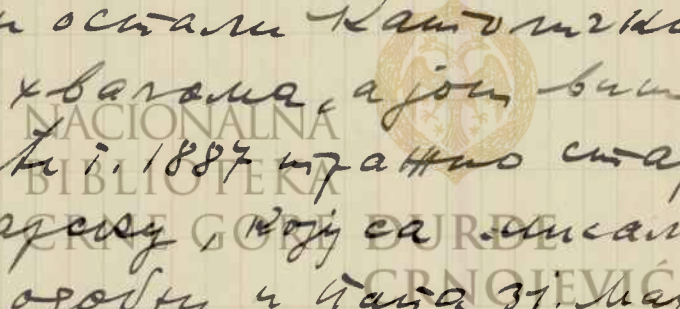
Каноник Ворцак е нехити прилици, као
што је Сиросмајер изрече, а ако је сам
Ворцак у ирвоту иржавно, да се радо одрива
шом Квасу и тој Ворцак, како није ни
мисли оставити Рим, иржавно само да
повоси Квасу. Као што ни Квас нијимно
поготово не веков гласом, но је Сиросмајеру
иридотни Ворцак само да му ујоди и
да га више гадодује за иредоватне поу иак,
јер је знао, да је Ворцак буринау Сиросма-
јеров. Сирсмајер, који је као Далмачини
нијесити побреши Павликовитев, гон-
јом није фанатично ирванство радвојмо
вих гвојцу, као и иравословне ирмнова-
толме у Далмацији, добро поднавао
свиштенне ирповолме, иредотни
Квасу Сима Митровита брагра Фрање-
варној и ирфесора иишадиској у Селу.

Квас предложи и бача именује Милиновите
архидискупал.

У Русији не бјиху са свота после заговора
с Квасом. Св. Синод, управо Подјеркоцев,
најумилнија личност не царском збору
отвора је био на Кваса и вољно га, да је
отворио ичрон врата у Црној Тори нечи-
јашеу правословља.

Квас се братно доказујући, да је морао
нај уговор с Ритом урнати збој Аустри-
ји, одумнајући јој ијен покробичево
над свештенством и свеновнштвом
и поглати мисли у Црној Тори и поучност
и поучност да се ичким слушци да своју по-
литичку. Он је био заговорник својим учјиком.
Квас и остали католици свијет обач-
као га је хвалом, а још више, вага је од-
нак адуци. 1887. братно старо славенску
службу барску, коју са дисаном и латинским
Св. збор одобри и бача 31. марта потврди.
Католици црногорски били су црква и оне
равнодушни. Сви, осим отијек у Бару говоре
само србачама. Славенску службу није су
зауимјивали колико не латинску.

Још више но на старо славенску службу
поглато је Квас на архидискупату ичичулу
„Принас Краљевства српскога“! И ако то
није Квасау ичича би поила набујати и
само Краљевство, пошло му је да се та
ициула, коју је ичича старо Краљевство
српско, усвојени у Црној Тори. Даво је
важности ичича снамајући, да ичича и
важности Црне Торе расне, поментуо сам вет,

како је именушао под Крава Александра, да и
о томе стјеру, да и католици у Србији пошто
ни српскоме примасу у Црној Гори.

Архиепископ барењи и његов цркован
српскога Кралеваства, удреджавали су
иу титулу, јер ни који је била никад одурина,
примаси били су у старо вријеме најјачици
папски са великом влашћима. Доуније осто
ли је цркован наслов, итак са одликом, да се
пред њима носи крст и да имају у саборима
изва прима.

На банатском сабору, када је рјешавано
о неопрјемивости папској; није су који
тадашњег архиепископа барењскога Томаша
убројати у примасе. Он је црковановао
и добио је право да у сабору сједи испред сви-
јех архиепископа међу примасима. Јер наслов
примаса ипак су архиепископ барењи од
дрвнина сачувати. Тада се на сабору у
Дубно архиепископа архоиопа од Солитке
била јој је резиденција у Дубно, а погледом
једнајестота бијена папа Александра II.
принео је у бар. И тада су се они звали
„ Archiepiscopus Antivarensis, Serviae Primas“
и „ Archiepiscopus Antiv. Dioclenensis ac totius
Regni Serviae.“

Та титула није кристала ни онда, када је
католика свога било нестало у бару. Ј. 1590-
-1610 било је у бару дошле вели мношк цркован-
славних породица из Црне Горе у бар, више
православних, него католика, који вријемем
се истурили и ишлише. А ипак и трајали
црковане поне црногорске породице, од којих

и данас има у Бару мухамеданаџа и Като-
лика, на цр. Шрцеша, старом и цуца,
има и католика и мухамеданаџа.

А з. 1653. архиепископ Барски Пјетар Богдановић није имао ни једне црквене Като-
лике у Бару. Било их је само служија и годи-
ња 40 турским кућана и света 229 Като-
личких кућа по селма. Под архиепископач
Знајевачем као је број римокатолика у ци-
јној архиепископији на 2400 душа. У ње
и доуније иеише годите архиепископ Барски
сепавали су се у Ливаре, у Крајинку, и њу
им нисе брјине резиденција била и као је
у Ливарима сада било само 27 кућа Като-
личких и неколико православних и мухаме-
данских. У Ливарима је умро и сахрањен
Архиепископ Лазар Владова Скадраник,
г. 1786; Ђорђе Чучић, и рођен у Ливаре г. 1787.
и Фрањо Ђорђе г. 1822.

Дасе неби титула "принц" архиепископу
Барском спорила, пошто се архиепископачја
Барска наново успоставља, обраћањем од
Скадарске. Тако нареди Милановићу, да
штапи од њаке црквене оне титуле. Савар-
се није свршила без неких замедља у Риму,
можда и настојавањем Аустрије, јер ње
црквином свога јубилеума. 7. марта 1901
крз нас је папа Лео VIII. Милановићу и њего-
виц називе днуина наслов "Принц Србије".
Овијем исном св. Монахијарној збора:
"Преносио ваћи і. Отац Милан Мили-
новић, Барски архиепископ у цркви Тори, сво
јим исном 2. Јануара о. і. узавленим

св. оцу Леону XIII; највишњем и вбосветишћем,
 смирно и збијестно, да су његови предца-
 ственици, барски надбискуп од најстаријих
 времена ипачи обирај себи усвајања и те
 и наслов Трипаса Србије, којим су се још не
 сунили, каде потписиваху одлуке и три-
 денитице и ватиканске; шакофер да и
 сам, као садашњи барски архидијакон, није
 појусто салубан га и учинио предвањ
 га; у исто доба и ово, како поред свега што
 се, светле старине и недостатка старих
 писане, не појави навесити и вјесте и не-
 сумњиве исправе, које би доказале исту-
 бак и право овога наслова, ипак се види, као
 што он и брзи, и учинио старих и нових
 барских архидијакон, да је најнаслов под њим
 се ипрележно и постојано држао. Зато рекли
 архидијакон и уважавши због свежаности гра-
 десет и четири године потписивања св. оца Лео-
 на XIII, која се ипринимале, пошто се поклони-
 ту и пошлиту молбу ипринимати. Њ. Светости
 у сврху, да именује и те и наслов и воли
 одобрити и потврдити барски архидијакон-
 има, и те њему ипачи ведницима његовим,
 апостолском влашћу и дојроном, достоји
 се дати и дојустити законито учинио предва-
 вање овога наслова.

Његове Светости све пошљиво увидјевши,
 будући склона на благодет и добротворност,
 за праведно је држала ипримати, на иприни-
 мити молбу, и истога ипачи авивши иприни-
 мити апостолске власти, што је и од иприни-
 мити закона учинио ипринимати на поштанак

и уиштрѣдѣваваће своја наслова он до данас,
 истом аџостолскоу влашту брајосиство и
 милосудно доустижити и црѣпосити, да је
 у начредак тако садашњим берском Арци-
 бискупу, као његовим законитим наследујућим
 уиша, слободно и црѣсно сужити се мит-
 ном и насловом Трипаса Сѣбије, од њега
 имати Корисит и уживати га чо обичају
 и дисципину, на коју у оваквим доу-
 стипа наводно пак аџостолска исто-
 лшга, унаштрѣд свима било којим црѣпосити
 одредѣана. Због шогга њ. Св. је заповједи-
 ла, да се уиштрѣд и црѣд ова Трипаса црѣпосити
 одлуча ш да се штави у списе св. Контри-
 сторјалној збора и ондје краши.

Ђарло с. р.

Цариградски патријарх, шѣпши св. Контри-
 сторјалној збора. "

Рбу одлучу, овако црѣведену, зобис сам
 од истог Милитовића.

Милитовић је као Арцибискуп дошао у Бар
 год. 1885, же сам тада као гувернер црѣпосити
 и ја ешчнова што на црѣпосити. На црѣпосити
 барски гекату га испрѣд вароши, а бјеше
 их около 50 на црѣпосити, да га доцекату и
 доураш у бар. Један од њих држао је одји-
 рурки црѣд собом црѣпосити Крст, који је
 црѣд Милитовићем носити, као црѣд Три-
 масом. Барани су били вѣштомѣ вишчи,
 јер су црѣдходниш Милитовићу Арциби-
 скупу Потшчу, који је наслов црѣпосити носно
 и брашно кадгод му се осчрѣвао, барда
 Крст носити. Одтак свайога дошао је

Ми мислимо да ми се изједнавају.
 Бјеше зобјек у кучној ~~кнати~~ ~~кнати~~, јак, куч, кнб и
 врло крјанат. Имао је кучне бркове, мало
 просједо, а браду је брјало. Пошто се погравио
 што веројатно је рјезио малу десједу о своме
 наступу сави и славно ару и биску и све
 столице барске, о својој вјерности до стога
 Јварау и Господару своме, о својој жељи да вјер-
 но слуша својој држави и Судиству, а најчешће
 изразио жељу и наду, да ће умети имати искри-
 нога крјанатца и поштомца. И ја сам га
 на то у истом смислу највудалније погра-
 вио добродошлицом и употребављем, да ће
 умети имати барда искринога крјанатца,
 а одмах га тијем, да га неће народ дуго
 гласио, крјано је кучи бара. Међу малој
 реди кућа крјанатца и одио је крјанатца за
 крјаном и крјаном и сластаница барски,
 а затим је крјаном крјаном крјаном, који га
 сам му ставио на јасно поштомца, са неко-
 лика војника крјаномца.

Ми смо двојица док се и поштомца добри крјан-
 атца. Зашто смо дошли један у другога.
 Крјаном крјаном, као зобјек крјаном, било ми је
 врло крјаном. Али један крјаном, крјаном не
 крјаном крјаном, крјаном крјаном, крјаном крјаном
 крјаном крјаном.

Јон Ару и бискуи Поштомца, када је после то-
 ловита, као вивара у бар, дуго је с барске
 парохије крјаном Михајла Вуксановита, који је
 онда крјаном у Аустрију и добио своју крјаном
 крјаном близу границе. Крјаном Михајло Вуксановит
 био је да виваре оцаде бара, и крјаном, свештеник

у Бару. Вагда се дружио с Туркојорцима и
 негде тако је био у стану В. Мама Врбиче,
 који је такође био оцадом Бара. Того рече да
 је старином Туркојорцима у Туркиче. Михајло
 бјеше тада још млад, висок, крутан, жив,
 веселак и играч. Био је добро научен, али
 и штељиво чист. Бивали смо више пута
 на вечеру код В. Мама у кући Бискупца свој,
 испред који се види код собом у културној
 града. Пошто бисе пош Михајло бек раде-
 ситно, штао би пред кућу, на би својим
 играчким играма доживео по имену знаћки-
 је Турке у граду. Тада му се који одговори, а
 он их онда стави Коричи, што су се забави
 у град, када су Твањеви и Твањеви, када
 би свали окривити, но нека се предају.
 Пругали смо Твару о томе, који је тада
 стајао у Мушкету. То се Твару дошло, но
 над њим би дошло В. Мама, притвади чота
 Михајла, храто би га са својом, да доживе
 Турке у града. Тако једне вечери, или
 нашоже Твањеви рјеша, или ја се
 уредан вином, забави Турке у град, на
 ми се и вјере доша, што их је засли-
 јетла, не виде и гисти у града код
 крило Твањево.

Тако потамаче ветово за вријеме
 оцаде и ајанства уривше му, не га
 Ауди Бискуп Пошт дини у Бара. Но када
 дође Мичновит, Твар му одлучно рече,
 да хоте чота Михајла да пароха у Бар.
 Мичновит ми није нио, да му је то ја-
 ко изомовно, али му други није било, Дао

му је парохију, а м најсрџу, у Св. Никола, на
Бојани, ће влада му има продајуца.

Сиромак пој Михајло није дуго подова, подри-
тао је мала ризи. Милитовит извјештао о смрти
недовој, нареди урцијском свештенику Јон Ан-
ђелу, да пође у Св. Никола, да потпише све ствари
поја Михајла, да погледа све дугове му, ако их
има, а остатак да потпише њему. Јонановић ја
о своме, позове Јон Анђела и нареди му, да и
не пише у шо. Милитовић ипак, да суду
урцијском и кријска, да изврши око, што
је он наредио Јон Анђелу, и да му ја кад кри-
мин од суда, полати му таган списак о свом
штине подове и потвиту, која креће, то ипак,
ти дугова. Милитовића по колико урција, да
ми је писоо, како суд нема стижем посла, но
јидио он, и најбоље, да Јон Михајло није урци-
горски поданик, него аустријски. Није сам му
хито званито одјаворати, као што је он ме-
не писоо, него му у кријска писаном писму каже,
да није у раслоју, а најмање што ипак аустријско
поданство поја Михајла, јер би
нам суд, у овом случају са свајим по-
данским по што урадио да бисе послатнику
недовој државне преко нашег министарства
и поштарења ~~је~~ дјела предала свршена ствар.
А, најбоље, писао сам му на кријантоску,
и да би био пој Михајло аустријски поданик,
би није сам консуо аустријски, да ја заснува-
те, по поданик и архидијексу урцијском,
Вини ми није одјавора.

Зијелу ову ствар моју са Милитовићем ипак
зам урцијско, у кријантоску писму В. Станку

Радошћу и шалом додам: "Ето ти моја добро-
ца Милиновита. Напуни се нишом, ни ове, и
заборави на нашу друштву и пријатељство.

Он ме сад подсети на стару ријеч, коју сам
још у дјетињству чуо и заборавио: "Ни у
шљиву суда, ни у Момацу друја."

Станко показе моје писмо Жвагу, који се
много спужио оној пословици, јер је не дјелио
до тада чуо. Затим нареди Станку, да
поштом моје писмо сундељу у Њотор, да по-
боне он, теорије је изговарао о том поразу у
Риму, види и одговори му: "По'ма право, ја
или Милиновит. Сундељу није знао ништа
о писму, но ти поштом моје писмо Милино-
виту, као своје пријатељу, мако је и мој при-
јатељ био. Много му је још писмо, не знам.

Јосипа мо да Жваз послуже неколико дана
трени од Милиновита велико писмо, у којем му
отштрно разлаже, колико је мучи мучно, од
како је Архидијасу у Бару; обећао је Жвагу
у релативно савремену службу, одмах, а у Риму једна-
ко одуговлаче, и изабрају се италијанска итали-
јанска италијанског писма; Жваз је њему обећа
у Милиновити као тиму војводи у Бару, а не
отвара му је никако; он нема посредних и
поједних свештеника, а Жваз не може ни оне
младу у сентар Римски, како је стага
уједно; аустријска влада држи га својим
непријатељем, а у Уртој Тори су његова, до-
ји гобјек аустријски; а најпослије, а најпо-
слије, што га највише боли један велико до-
стојник Жвазев (то је оно моје: ни у шљиву
суда "...)) тако се о њему изјавио, да он ко

томе суди, да не утврђује више ни милости,
ни повјерљиве Ђуџајево, ни и свијек и цијек рас-
лога да је остави и моли Ђуџаја, да му до-
пушти повратити се у Далмацију.

Ја сам слушајно ваи у то вријеме био на
Земуну и Ђуџај ми према Милановићевом
писму, да му напишем одговор, али ипак,
да га умирим и задржим. Својој главној по-
ста одговора: Нећеба да сте толико урнеми-
рени, што још није уверена словенска слуш-
ба, јер св. Отац има толико полова, да га
порамо изабрати и сиротињи бити, вагда
уверени, да ће он своје обетеке испуниће.

Ви сте ми поднјели извјештај за Камполицу
Ботословију у Бачу. Но Ви добро знате, да је ме
садашњем финансијском стању Црне Горе, није
ми тако у то уложити, и не треба и ту сиротињи
бити. Да сте извјештај Ауензији, није Вас
за то није у Црној Гори ни погледати треба,
јер сваки Црногорац зна, да је ја и моја влада
настојано, да смо штома у најбољим извјештајима
свим одношајима. Најчистији будиће увери-
рени да нема ни једнога пога великог одстојне-
ца, који би се о Вама нигововно изгласи,
јер сваки од њих зна, да Вам ја некривично
повратак моје неограничено повјерљиве ме-
је и од њих сваки и цијем другом задржити
према Вама. Стога некривично остави
и желим, да до најдубље старости Ве-
ше срећно и славно управљате својом
владом и својом.

И Милановић је остео. И ми двојица
настојано и томе друшћу, и што смо

јом и књижевности и уједињени. Када ме на
 барском кристалу родно цркви сит, мек му
 ститне глас, дјиме наредно крајине цркве.
 Не више дислукује да чувају, а мени је нај-
 срдасније геситице. И доуније сваком цр-
 квом истрава ми је своја и уједињена сва осји-
 кава. Није никада цркви стити Нову годину, који
 Крсто мте, доштитне и црквену црквену, да
 ми не геситице; у суграјевина Насосити у
 и цркви, да ме не ситам, ми свој воласак за
 брину и цркви, да ми не јави, и доуни
 сам био гувернер Три порја и доуније као
 мити стити. И стити тако био сам и ја цркви
 кему барда и цркви.

На цркви крсто велике свезаности у бару
 није сам у геситице. За цркви 22. Јуна 1887
 он ми је сам цркви, да је мени обавице у нај-
 ветој књижевности. Што је била крсто и цркви.
 у цркви, било је цркви цркви, да дође Сиромашје
 и да се цркви велике свезаности.

Но цркви крсто влада цркви Сиромашје
 цркви и онда цркви дислукује, који је цркви
 цркви цркви, шта ми био цркви цркви
 цркви и цркви Мити цркви Pallium у мте
 Св. Оца.

Цркви је свезаности цркви на Нову 1895 го-
 дину: цркви славенска цркви у бару. Нову
 је мте дјиме у цркви, а ја у цркви, мте сит
 му мте цркви: "Јако мте, што ме
 је цркви цркви, да не будем на да-
 нашвој свезаности. Геситице Вам нај-
 срдасније са цркви, најбољим мте
 Нову годину и цркви цркви славенске

службе у Вашој Арцибискупској. Дај Боже, да
увођење славенске службе урна цркви
итом ведуће, као што је и ме црвоја ари-
бискупна на обновној старославној ари-
бискупској столицу барској и његова црва
служба остати у славном помену.

"И објом нам на многаја мѣа!"

"Срданно Вам захватан на геснишаву"
одговори мији Милновик. "И ја био на-
мн, што је божи вријеме сиријегио Вам
доласак. Неиспјерно сам радостан, да сам
доласак овај дан! Тогдоду је такође ирвек
радостан. Тогдодан сву Вашу ирегаситну
обити."

Намн обновити црквишески оуношаји
доласак су да вријеме моја мншествовања
на Земљу, онеи у ислушаву, али сам е ја
иудно и урети не само да не дође до ирвеша
међу нама, нејо, када је он био на велике
муре, да му дам као ирвек ирвеша ирвеша
у саи и вк шада био ирвеша, а то ирвеша
иујесамни доунији нежад ирвеша, да је М-
иновик поштити ирвеша, оушесвет родоуб ројит
Крваи, али ирвеша браи Гдику. Нејово зауди-
маве да тамо ирвеша ирвеша неће му ирвеша
у ирвеша, у ирвеша ирвеша према ирвеша ирвеша
ирвеша. Вришо је само ирвеша своју. Што је до-
лосио до ирвеша и ирвеша, неје било
ирвеша ирвеша, о си ирвеша ирвеша ирвеша.
Ирвеша славобуду ирвеша су тод ирвеша
ирвеша ирвеша ирвеша ирвеша ирвеша
ирвеша, што је ирвеша ирвеша ирвеша
до ирвеша и ирвеша ирвеша ирвеша

Бискупиније у Црној Гори. Бане се тајем отишао
 тамо велики козан да се. Ј. 1896 на ускрс до-
 ласети на цркву, устави се пред звоном, а пред
 њим стадоше дитовници и грађани, који се
 доурађаше на цркву. У тој домили двоје и
 један католук, свадражити, Јан Треца, и јован
 Земљански, један католук и један црно-
 горски, на Земљану. Њему је било наређено,
 да се нађе у оној домили пред звоном, ка-
 да Јован дође на цркву. Јован поздравив
 присуште са: "Христос васкресе!" Та се
 одмах обрне Јану свадражити: "Ти сиromaш
 немаш своје цркве, да се оваквији грађани-
 цина веселиш, као ми. Е на ту ти је ја
 итрадити о томе ипрошлу, и ако си ти
 једини католук и један мој на Земљану.
 Мени су католук једнако мити и на цркви,
 као и моји грабаслави црној цркви. Са
 си ми један, иако васкрсе, ако бојега, и
 више: "Ријети Књажеве поздравиле сви
 у велицима: "Нивно!" Најјаче се чуо и на
 Јанов, који иретици Књазу и у јелива му
 руку. Земљанци пошто се разиђоше и пред
 двора, и ако су ријети Књажеве поздравили
 црквица и "Нивно!" и долазе се по обичају
 о ускрс, као и о Божићу, пренијети су у сваку
 кућу разговору о грађану католук цркве!
 На Земљану и осуђивати су на цркви Кња-
 жебу највише сраслојама, што нама католук
 и један црној цркви. Многи су одили и да
 та су иретици и тумачити списао Књажевијех
 ријети.

У то вријеме вет се најјаче оудати Књажевије

Зелене га престолонаследником Италијом
 Виктором Еманујилом. Као што је јазу као,
 да је повором етнотипности код
 Крвара и смитатиче Каноника у предјимна
 овог урмторе и сада је Крвас овом урмтором
 изјавом желимо повећати те смитатиче у на-
 толиком свијету, а нарочито у Италији, же-
 би негова субав и урмтор Каноником имапа
 јом поволније дјелствовати да намјера воку
 жиндбу Каноником, јер је Кралица Марија
 рита била фанатична римокатолика.
 М. доиста Крвас је својом изјавом изврвао
 јом одушевљеније славоноје у хрватским,
 особито у италијанским новинама. Хвати-
 ме му просвијеленост, мудрост, и племенитост
 даљем поглед и урмосаку та као јединствено
 нога владара, који, сам друге бјер, пра-
 ди о својем ирмосу у својој престоници,
 урмтору једном јеру Каноником и да-
 ники свом.

Разумије се, да је Арцидијску у Митновитку
 морало тако бити, што је ипак урмтору
 на земљу, у коју бисе подиго и старо-
 хијални дом: Он је по својем положају зми-
 долатно на земљу и ирмосу остало. Тако
 је ипак је и одјест и мису служити, да
 не мора сјест у престоници, а службу слу-
 жити у једној кући, у којој је дано урмо под-
 најам једну камару. Крвас ја је одмак ме-
 рафично изјест о својој намјери, и М-
 митновитку је најодушевљеније благодарио и
 геститио на толикој владашкој гатњи и
 будави црме Каноником. Ја сам јада

био службом још у Прусији, и знам да на-
род у унутрашњости није дијелио то оду-
шевљење. Једни су и гудили, кој одлучи
Квиневој, а други није су вјеровали, да ће
Квас отадашњи иу цркви. А сами фило-
софови су били су равнодушни.

Одмах затим дошао је Милитовић на Зе-
мље, да лично потврди Квасу своју благодот-
ност. Том приликом изјави он Квасу, да ће
може, ако он хоће да се врати, да добије вео-
мношак за грађевне цркве и цркве једне
куће, која би била за селитиштво а и за
вјета, кад год би на земљи дошло и ста-
јао. Квас био радо на то прилика, да-
говобави да је један њим потврдио, да ће
он о своје ипотичу градити цркву, а што
ће му сада највише остати прилика-
ћен. Мало по малу киме Милитовић и ба-
ра Квасу, да иако Стросмајер и други
до неба уздижу ветрову и елементности због
грађевна цркве на земљи, да ће сам иако
ипотички му поврати, да Стросмајер даје
10.000 круна и да је он послао оца Мендига
своје шрећара, у Француску и Белију,
де кући изишће.

Ствар се ипак није свршила иако иако
и брзо, као што је зачела. У Петриград
су били с Квасом јако недовољни. Недезо-
вољство је било и на земљи и у народу.

Министри и остала доскода око Кваса
осуђивали су га, иако су на сједницама код
Кваса, по вјеројављеним обичају, одобравали
и квалификовали, као и сваки његов рад.

Товорило се, како ће то гредно бити и немало сваком цркви оцу, да ипак уз манастир на православној земљи велику и лијеу католичку цркву, као што ће бити ова, који гради папа и Стросмајер, а сами црквићани немају цркве до мале манастирске и оне зборске. Ће само збор цркве, а народ и ован своји.

Тјвар је био обавјештен о том нерасположиву руском и народном. Није хтио, нити је већ могао одустати оу ријечи, али је сад настојао да се грађеве цркве одложу.

Када је Милтновит освет дошао на земљу да изабере мјесто за цркву, Тјвар му се ипак либао једнако најбоље расположено и шта био му, да бира мјесто, који му се најбоље свиди. А одмах му је и ово рекао: «Ви знате, црквићани да бих се ја радовао, када бисте ви оградити велику и лијеу цркву и све збор крајње, јер би то уграмавало и поју црквићаницу. Но свана и церкво-водем: црквићанима би то црквићно било, докле им не оградити соборну цркву, да не морају одити у Влашку цркву, која је својина Дово крајаца. Оградите за сада, за ово мало католика, малу црквицу и крајње кућу за свештенима. Брижи но откогнемо рад, ко касатите ми план цркве и куће.»

Милтновит је уважио разлоге Тјвареве и потпуно Тјвару план. Црквићани била велика, али црквићна грађевина као и кућа, у којој би дове био свак свештеник, а у горњем

сирину а рудискутв. Мјесто за цркву
 само је издало од земљи дома, и
 вет га био појодно. Нада је то својим
 Јакову, који је о томе вет био убрјемити,
 одговорилу му Клас да му је много нао, што
 не може то мјесто добити, ју је црковина,
 земљиште, који је још Иванбей даровао
 манастиру, али да је он тада како исто
 мјесто мјесто, само иван манастирскога
 земљишта. У исто вријеме нареди Јаков
 Минзоболити Минзобану, да иранце
 манастирске обавеза митанима.

Милитовић се покори и томе разлозу да
 се не може изградити католичка црква на
 земљишту православнога манастира.

Вратило се у бар, а области једнога генерал-
 ског капетана италијанца Филипа Бина
 обукара, да истражи и појоди друго мјесто,
 же било иван манастирских граница.

У то вријеме, ја сам био на земљишту Милитовић
 просвјете и црквених дјела. Милитовић
 ми обавијестило, како је његов чукомотник
 Бини, нашао мјесто за цркву, то у близини
 Кваневу, иван манастирскога земљишта
 али да власник онога номадита земље,
 око 2 рапа, тражи 12.000 круна, иако ми
 да да ја по средова, не би ми се вет један чу
 црквеним стајењу цркви. Дово крајцу је би-
 ло наређење, да онако црквени своју земљу.
 А када сам Јакову изјавио о томе Милитови-
 чево, рече ми, да је то црквирано и да ни-
 дошмо не црквени Милитовић на ту цркву,
 а да ја и Минзоболити Минзобан јасно изјави

околуку Бетина и да нађемо мјесто за Каноничку урбу. Одмах сам одио до Књаза, да наја ни Митрополити неможемо по урбу, но ника не овласти, да по наредни отишати. Књаз се урбу, да тај наједно мој противвек, јере ступио, да морамо извршити његову наредбу и ишде по оуак наје. За по збора пожен право Митрополиту и важем му наредбу Господаребу и одмах до-дам, да не по никош не пристанемо, не ако било обозица дати оставес. Митрополит се саглеси. И ја и Митрополити су наглимо Књажебу наредбу свало: Он зна да су црноторци противни графскоу Каноничке урбе, не је хито, када бисе доуније говорило и црноторци, же се отради, да моје рети: мој Митрополити и мој Митрополити црвенек дјела иу је пошерше.

Митрополиту сам одио до Књаза, да Добнокрајани не дају земљу нише, а по оку урбу да ни како не урбу, јер бисе свак ступио тој Куроци. Савјетовао сам му, да засада не праши земљу, не по да сева црноторци и слугајну црноторци, када ти моје по обихној урбу не урбути. У збор сам одио сваки дан, али Књаз ми више не помишаше своју наредбу. Једнога дана, нареди ми, да ишел Митрополиту, да ти он до који дан доћи у бар, и да ти ишвал сторуцијети о цркви, Књаз дошета ишде у бар, и Митрополит ми одмах ишераба: "Уре сам се сторуцијети с Књазом: 25 Априла иште 1900: иште ми Митрополит на крају иште: "Пошто сам се урбу до бај засада неће се градити

Капелана црква на Земљу, ја сам 10.000 фр.
 што ми је Св. Отац био да испу доо, потпуно
 за грађу нове цркве у Мештанима, те је
 дошле бојослужби држано у неуриснојтом ко-
 групу парохјалнога штана." О тога зуму
 Петров с Ткачом није ни знао ни сао, тек
 доу није, када смо се са стали цркви ми је
 Милитовит, да му је Ткач побјеро да те
 престолницу цркви ит с Земља у Никшић,
 или у Подгорицу, да то да нема смисла гра-
 дити сада цркву на Земљу, када те се ова
 морају градити у новој престолници. Још та
 је Ткач замолио, да не задржи ко шажу, до-
 кле он сам своју одлуку не објави.

Милитовит ми је отворено казао, да он врло
 добро разуми шју шажу, али му је знао, што је
 Ткач волело времена му што и себе и њега, јер
 да му је одмах побјеро, да он не може своје
 објавке одржати збој промјености Руса и
 црногорца, слободно не би му могло никорвик
 те шжота, него би се потпудио да и Св. Оца
 убјери, да Ткачу није појутно да сада испу-
 нити своју објавку шету.

О грађењу Ромолине цркве на Земљу баше ни-
 је био рижет. Ткачу су остали слободни Капелана
 свјетла, који је он заводио својом усрцивом шжавом,
 а Милитовит је остао без цркве и пенденцији на
 Земљу, коју му је Ткач својим довоључама пре-
 вентно.

Ткач није ни коме побјеро, али је врло појутно
 да он није ни тамо градити капелану цркву,
 јер је он врло често објавио објавки, а не одржати
 објавке. Он је вага мнош, цркве се полагало

Ја сам у више изитга истинито и отворито
 рекао, а да од ствари саму суштину, сада
 шет најсвободнији и новина, да није, чак и
 сада, нијасам измислио, није измислио, од илуд
 шесте црквене за издржаване моје Арци-
 дијекције и за неке и нове структурне потребе,
 као што ми је још у цркви Карбу малу изи-
 шлок Св. Отац и бивши Кардинал Силоти
 давао. А иштом кампе, у цркви Св. Оца
 који сам измислио од Францускога монаха,
 га добровољнога друштва малу цркву,
 иштом више да мисе. Са овом црквом издржа-
 ван цркви и свештенике штатове, црквене
 цркви и градине, црквене свештени-
 ке црквене и црквене са свјетом црквене свеш-
 тина црквене, и да се осмале црквене Арци-
 дијекције и црквене црквене морале ја
 иштом црквене. Толико је црквене црквене
 у црквене црквене црквене и свјетом да мисе
 црквене. Не мисе са овим ни најмање,
 црквене, али морам истину рећи,
 да је црквене, са економичне стране,
 врло мисе да је Арцидијекцију црквене.
 Вашему је Господству добро иштом, да црквене
 црквене црквене црквене, као црквене-
 црквене црквене црквене, црквене ја је црквене
 црквене црквене црквене црквене црквене
 Арцидијекције, као што је иштом црквене у Арци-
 дијекцији. Ну ја сам сваку црквене црквене се
 најмање црквене црквене, как сам и моју
 црквене црквене, једно да црквене црквене.
 Црквене, да црквене црквене црквене
 а особито да црквене црквене црквене

Тоснодара, кога сметан не само вистинито
и својата владара Гурн-Торе, него и ујиди-
нитвени суше државе и света јуџисловит-
ства. Ја сам се уобличио у оболности, у
којима се држава налази, пак сам настојао,
да у њему не буди досадан, државити итј. итј.
наду, кад се оболности државне на дове окрета,
да ће онда у иштину нем прилике и ве Тоснодеј
и не пожеде моје надбискупски длатонаклоно
обасријети се. Морам искрено још нагрозити,
ако се не буде иштоту мислило, и за Кантолицу
Аргу и бискупску, не би ми било појуте да се осте-
ти." Милитовит је овако чинао чоу приликом
мекучства, који је имао са Тражевен уриве
на Земљу. Хфалм и урдине Кваса, да
би могао лешне чоуријемити оставити.
А имао је итј. јасно, ју да нијесам ја усито
да установити чинае ирабославних свеште-
ништва, итј. итј. итј. доиста неби ни сад
добити никакви болова.

Похитно сам, да умирим Милитовита оби-
јм истом од 30. марта.

"Као што сте већ виђели у и Т. Гурно-
торца" Ђ. В. Тоснодеј блајвољно је одобрити
закон о уређењу свештеничких чинае.

Јасам ван вет рекао, да ће ново уређење оду-
хватити ирморганити свештениство.
Ђ. В. Квас, негитије разлике у своје вјучном
народу ко вјерозакону ирвољно је одобрити,
да се овај закон чоушине и на њих. Ја ни-
там да Вас, чоководом Вашета врло чоушо-
ванота чинае, данас само колико ирвиј-
стим, а урјити сам, и за добовити.

што се тиче самејих илова колико је оне јуна
 од колико класа, с тим још нијасан тогов.
 Јасен расасло расисе свијема Качтанна
 илемењенијем, да нам пошву сисак свијех
 домова, и колико је који дом илемењенијем
 подне дајује. Нај добјемо све сисак
 одје томо илемењенијем одредити, колико је
 који дом, илемењенијем до сада илемењенијем
 илемењенијем, илемењенијем, илемењенијем, у коју је класу
 који дом дође, а по укупној суми, који илемењенијем
 илемењенијем добјемо, одредити илемењенијем сис-
 ак илемењенијем. Тукво што видјемо, илемењенијем
 још дође илемењенијем, на овога свемо јуна с тим још
 тогов, а на јисак, ако боје да, постоје илемењенијем
 редовних илемењенијем. У својој бријеме ставити
 се с Вапа у сирогумство о тој ствари, и
 молити Вас за објашњење, који ми кажеде."
 Према молби Милчићевеј урину сам,
 да се Каноничка свештеници не стављају
 у класе, него да се Вас свештеници илемењенијем
 од Каноничких домова са сисакима Кач-
 танским сваке подне предаји Милчићеву,
 илемењенијем од тога давао свештеницима својим,
 како је сам хито.

На то ми је Милчићеву молио, што сам му
 и уважио: "Молити, нека буду илемењенијем
 од илемењенијем подјакте свештеничкој илемењенијем
 свијем показати илемењенијем на земљу,
 Радичи и Вирбазару. Пошто они немају свешто-
 та свештеника, већ када ми карба поштем,
 они сам илемењенијем сакуће и дајудем што-
 год, да илемењенијем олакшите мети илемењенијем
 које. Нека докле за та илемењенијем мјеста остане

као и докле, докле не буде доуцмљено да и оне
буду ипак свога власничкога свештеника.
Зашто остало није буде побрато, као што се
јурве одређити."

И тако се обично урешавају своје филочаколицке
свештеника знајно кога било и Милиновић је
био, доуцмљено сврате, ипакуно заговорах. Одреди
им је тијим јасно, да урешају ипак на оклет
са сврате и урешају је, да моу бити сваки на-
родни урешају свештеници, Оти су ипак доуцмљено
и бити, ипак као и урешају свештеници, да су
јурвени урешају свештеници. Но Милиновић их загов-
орате са сврате, а највише ипак Далмацији, а
далматински ипакуно хијим су ипак урешају
да буду ~~власнички~~ урешају света велики урешају.
Последи Кривошијској урешају ипакуно сам
сласно урешају ипак урешају ипакуно је кра-
је на крај. Света су моу урешају, само
Хрватство, који урешају ипакуно ипакуно,
ипакуно као урешају урешају је ипакуно доуцмљено
јим. Тако и Хрватство доуцмљено ипакуно
урешају. На ипакуно ипакуно ипакуно, када
доуцмљено с урешају, види се сада велики
ипакуно с урешају "Хрватски дом" Далма-
тински ипакуно урешају ипакуно су, да моу
ипакуно ипакуно ипакуно ипакуно ипакуно ипакуно
ипакуно Велики Хрватски доуцмљено, као
ипакуно Хрватске новине ипакуно ипакуно на-
ше ипакуно је. Хрвати урешају урешају! Нека
ипакуно ипакуно урешају нека своје ипакуно ипакуно
ипакуно никакви ипакуно, но ипакуно филочаколицки
који ипакуно само урешају знају ипакуно,
ипакуно никада ипакуно за Хрвате. Није било

Врхунско давање важност и циљ дјеливања
 ма и ако су ји млади човече сматрају својом
 великом идејом. И докле су власти и појединци
 у Бара само мени о Хрватским асимилација-
 ма јављати, није сам се на то ни мало обрдио.
 Али моји добри ишљивачи, или што су
 вјеровати, да је Српство уједињено у Зрњој
 Топли, или што су хитим истаћи своју ревност
 настабили мени мени и вјештавати Ми-
 нистарство унутрашњих дјела и Трговине не-
 посредно, о асимилацијама аустроугарским. На-
 потврду и министарство иностраних дјела
 да и вјештаче, како је аустроугарски Министар
 на земљу. Кутински долази у Бар и ноћу
 одио Милитовићу. Трговина је ипак и вјешта-
 јима вјерова, јаво се урнемирило и навукао
 и на човече и на Милитовића и наредно мени
 да најистинитији и најрама станах на иути
 иути асимилацијама. Може сам Трговина, да
 не вјерује иути дошаватицама, да је бес-
 смислица иути обједаре Хрватства у Зрњој
 Топли, а најпак да иреба вјеровати иути иу-
 бана иути Милитовића, иути иути он ко-
 лико иути иути, да се са Кутинским иути
 сасијаје, када зна, да иути иути остани
 иути. У иути иути Трговина нареди, да се Фи-
 лић Јован иути иути иути Бара, а секре-
 тар Канцеларије Луке како иути су у иути
 вјештаче мени "Црвена Хрватска" иути иути
 у Св. Никола на Бојану. То је иути иути ма-
 рини. И Јован и сва иути иути иути фами-
 лије иути иути иути иути иути иути иути
 иути, да га Трговина иути иути иути у Бар.

Мјесто срочицкх мјера, који ми је Ткача нареди-
ва да издужим савојно сач Ткача, да
остава ми, да ја небуудно с Милићевичем
рашгистим ону урнемицујуће масове.

Ткача сам му отпирно о своме, а са патрком
да небу осјенно ни најнавоу сумвоу о њему.

Он ми је одмах одговорио и тово сви неосно-
ване извјештаје. Ткача је, да су Басеви и
Зубачки Свештеници ванрени Кувачи и небу
имао ништа црнотота, да их онуцели, нар-
ди имао друге, да их замјети, али ни ону ни-
ни раде, нишк моју усудеи, да похрваме Бар
и Зубча. Кутински доиста му је долазно
пошто у везе, али та он није црлито, Кабдеветку
Жам, да није могао убјерити до сада Ткача
и негову владу о својој вјерности, ју види
де савојно сумва. Нао ми га је било, и ја
сам тох и то, да га умирим овим својим
писмом од 19. Септ. 1896. године:

„ Пресвјетлим Господине,
Ништа друго, него да се освјерогна вјерност
Ваша В. В. Господару упутила ме је, да се
дам Вама обраћам молбом, да ме освје-
стиме о свари, окојој је Мнискарство ино-
странјих држе добило онако нецрјанне
извјештаје. Тојој било много умјекотуји,
нио де сам се обраћам тамошним власци-
ма, да свбар трајају, што се небу мојо
свршити без Ваше куке, а то сам хитно и оди-
ти дам ради гасити Вашијех Свештеника.
А иути і. Кутинскота и негове потнаше нави-
ки који се не слану с неговим цолонајем и са
невама обичу црјаневских влада, да ми

Fi

су ми ошаврени побуде, да се обрати Вана
соничен билавине.

Влада Његова Високошења није маке од Вас
редовноста, што је свар изомла онако, како све
ми је Ви у Вашем писму јасно и отишито изво-
лит издешавити.

Будите Пресвијетит Господине убјерени о
искрености овога убјерова и о којем барде-
вел најветен поштовану."

Свар се на томе свршило, али Јкав ни-
је ни по томе имао бјере у Милитовића и ако
се што мн барда најласкавије отходно. Ово
неотвретење јом бине је избудило и отурнавоо
о. Никезит, филмованомни слеметски Јкрајк-
сен, који га је Милитовић по отуреди службе
иземјесто у Подгорциу. Никезит је предста-
вио Јкаву нај иземјестој као освету Ми-
литовићебу што је он крава Зурној Тору и бјеран
Јкаву, а Милитовић да је добјек аускупјени
и да мрзи Јкава и Зурну Тору. Јкав је од ма-
де до воо Никезиту тогитке по 100 фтор. и моли.
Товорно ме је Јкав, да му је Никезит издео
неколико писана Милитовићевих, која би
доказивала Милитовићево аускупјениство
и некупјениство према Зурној Тору, а који
је Милитовић исао и што ме Никезиту довел
су јом у вубави дим. Јкав ми није показоо
та писна. Да је наредано одушевение Ми-
литовићево за Јкава и Зурну Тору, својим је мо
на својим барде Арди Бискупје, о томе Јкав
вине није сумњао. По мншоје, да би Мил-
итовић најволије могао дати оставку и онда отпу-
ти његову добитност у неговина филмованомни

цркве у Црној Този. Онда је дошао на мисао, да
 се овет покуди Милитовићу, нека гради цркву
 на земљу и нека оштори Богословију у Бару, на-
 ко би се могао братити, да је по његова поседња
 дива, а што је цркви задржао грађеве цркве, да
 је по било једнога раслоја, који је лично објерио
 Милитовићу црквом по његова сасетанка у Бару.
 Мени је наредно, да пишем Милитовићу, како
 од стране Књажеве нема никакве сметње на
 црквину Богословију. Ја сам му наредбу извршио
 писмом од 12. Окт. 1898 г. бр. 906, на који ми Ми-
 литовић 2. Нов. одговорио:

„Увијек сам био обједоган, как сам и сада,
 да земљу не може задржи остати цркви-
 ница, а што црквица црквеница
 буде увијек сам, да неће бити на земљу
 остати на једнога јунокатолка. У то
 било ми је увијек пред очима, да не крвем
 у религиозна црквица, да не црквица-
 кујим каквијех црквица или црквица
 Високог Високог. Стога ја сам одмах
 у посетку и поштом Високог, да би ми
 дозвољено кујим какву кују, и у истој цркви-
 цини црквица Трапезу. То сам настојао да
 буде, не само у мојих вјерских осјетаја и
 духовних црквица јунокатолка, него и за
 бити уједно истога Господара, знајући ком-
 во бити уједно ијем би растао дог нејаким
 Католика.

Господар није нашао сходно да мој предлој
 одобри, и ја дове није сам оштори и говорно.
 У думи ми је ипак нао било да је двојно
 недовољно ва недовољно помањало ~~и~~

поурдање код стужаних католика на крају
Тоскодару и његовој држави и да се тијем и сада
највише асимтира и против Црне Горе. Предста-
вници црјаноселских влада често су ми се
шунити, окривљујући Црну Гору као најинтели-
гентнију државу. Ако се тако негрескано преда-
мом јадикую, наравно је, да истим тоном
и своје владе избјештују.

На крају је Ю. В. Тоскодар најсвежанији и без мо-
га утицаја обећао Црну Гору и невидети ишукте-
на обећања, нецрјаносели послушвају се тијем,
да Тоскодару и држави нашкоде. Можда се
не држе до умију Тоскодареви, да то се сматра
дужним се то поменути.

Пошто је чак мени Ю. В. Тоскодар поурдео да је
наклоњено своје нације у погледу грађе Црне,
ја то сам држао и држим тајном и обављујући
Тоскодара пред сваки, што ме што утица
за Црну Гору на Земљу. Остале дакле са-
свијем црјаносели, што ми је о тому Тоскодар
на поурдању рекао."

Обијем Милитовић одржа понуду, да може
слободно градити Црну Гору на Земљу, осла-
њати се на оно што му је казао на вјеру,
као тајну рекао, Зашто је против грађења.

Преласећи на бојословију Милитовић наставља
"Одмах у погледу мога доласка црјаносели
ло м се неколико година младих, да
би свештенцима посетити, шта је сам
изји да их поштом и ништо ми их безиплантно
није хито црјаносели, него само досански Франц
у Милошанин у Арбанији, који би ондје свизи-
ти дигли није науке, а више у Босни, и бекви

се као свештеници били повраним, Босански
 браћу све би то били урнине и губења рођо-
 губења, али В.В. Јосифу иду ничишом ни-
 је доушито да буду послани у Арбанашку
 на науку, него да буду послани у Далмацију,
 а држава да ће ми довати штићеницу.

И ја сам био послао једнога у Свешћу, али
 сам преко он државне министра Павловића за-
 тражио ишло поштом за истога, али ми се тражбе
 одбилено. Моја младата мајка Анка и
 бача, држао сам три године на моји трошкове
 у Свешћу, затим сам га послао у Прокајану,
 изје је ишло остати још годину, али у швед-
 скога ишло да поврати се сад о Божићу.
 За њим ишло сам у Бачу, по пошту пок. Карди-
 нала Симона, да се обави мало сјеменишта,
 али сам дознао, да је та моја мајка брло
 нешто да од Јосифа ишло била.

Наподећу се у мајбујини ишло да се свешћу
 евол, јавно сам онда ишло Јосифу,
 да погледати у Рим и дадем оставицу, коју
 св. Отац није хтео прихвати.

Трији године доволно ми је Јосифу осно-
 вати сјеменишта, али сад ја није сам могао
 наћи средства, да та учествовам. За основати
 као што је сјеменишта треба много ишло
 а пошто пошто није мојој доволно, није
 мојој ни ошобојити. У као што је сје-
 меништа уриједи се младати од најмањих
 година, док доврше све науке, није ми је
 кроз се по бријеме сјемениште оставити,
 да то треба, осим урнења, и више особа
 да удржавати се све. Обијем ишло дадем,

75
како је савар од почетка до краја шевла, као
ко Ткач ни једно своје објекте није одржао, што
ј, ипак, Милитовић, да има то уртно на
бијело, и да доскози Ткачу, који је што да
ваљан и урне на земљу и бото евоује у
бару, у томе последњем иску, да то оста-
не као негова последња ријеч, којом се уопште
испуњава. Оно јаснотање Милитовићево о
сјеменишту на крају његова иску, иже се
једнога мота уреднога. Ја сам убијоо конфе-
ду, да имамо своје домати римокактомо
свештенство, ју нам онда неће пребаљ етја
не поговч, који не могу бити одане уртној бо-
ји, као што би они били. Јако сам иску
Милитовићу, да установимо еминтар у бару
на најчактијнији начин, онако, како се може
за сада, иже да добијемо своје домати свеш-
твенство и што што иже. Аво не можемо
имаати онако свештар, како је на дружим
мјестима, а што да немо не онако, како
можемо имаати, а који би, ако би и за невоу,
иудмиривао невоу ишреду. Знао сам, да су
ишодине бити дружина домати римокакто-
ма у колуминалији умијској. Предложио
сам Милитовићу, да за друју годину нађе-
мо још ишри центри, ии иште године еше
ишмо, и ишмо сврше наму ишназију,
иштем Милитовићу, ии урните ишви бар.
У врјујетоје и врло образованога О. Мешоуја
имаће код себе још два ишри свештеника
способна, који би ишг вагом јуван и музром
ишрван бити наставници ишјим еминтар-
ишма. Тако би смо у мало године добили

дође до мате свештенике, Црногорски краљ,
свѣти свештеници, кад у Црној Гори није било
не догословије, нио ни основних школа, дим
су без науке, кад су чика знали зрнати у
народу вјеру и повољност."

Уа сам ово озвучно мислио, а како сам,
крстанем Милитовић, да и Кварау помо-
ћем, да се извуче из вјеснаца, у коме се
нашао. Но Милитовић није крик важио мој
крелној, што се ти своји релноје у ономе
мисли. Помији мога мисла у Новембру вет
иду тега мјесеца очет ми се Милитовић
обаво шам: "Више кута јадиковоа сам и
Вашем Точодсѣву збој немцава властѣ-
штоа своја свѣтенство. И кутѣк се ва
неће вет да долазе, ју ми предсѣвајују Црну-
Гору под најгорим видом, а ово свѣтенство,
што га млам, вет је више кута давало ми
оставку, што неће ми се вкао да је осумњѣга-
вано на сваке нагине, што је да је боравиље
у Црној Гори шембо и нештоко. Обаво те
летти и мојим шам ведником урјем чоло-
нај ошѣнат бити, докле год не буде се ма-
ло домати свѣтенство."

Обај крѣтор није могао млати зрује уијелі
но да Кварау урѣни одјоворним, што је до-
шарвота шѣво дошло, или да га крѣтор
да устанѣви семитаз у Бару о арѣавном
и зорѣву.

Одјоворно сам Милитовићу ово: Јаво шам
да је сада шѣви рѣмокаво мѣки свѣтѣ-
ницима некрѣјаво боравиље у Црној Гори.

Доболите ми, да то крѣтишелѣвој

77

набави, да живе у добровољним друштвима.
Своја би државна дуга чини се, да имамо
своје државне друштва и друштва свештеника,
који на су своје државне друштва и обичне и миле.

И Милитовић је једнако био добровољац на па-
шава, али како ће се доћи до тих свеште-
них! Књаз није хтео ни ишта сличарују
у Бари, јер би то могло и да се изврши,
а Руси би се још више оторили на њега.

Милитовић је плаћао новаца, до-
к се у Риму, није хтео доћи, на дајуће се
да ће Милитовић и даље у Риму, да се
о његовом изласку у извршење какав
како се на то обавезо Токмогачевој.

На крају исте године отвори се ново питање
у Србији. Влада аустријска отрази на де-
шном велики двор да своју летауцу и у њему
ураду. Милитовић одговори се канона, да ни-
ко нестије извршење ураду без дозволе њеј-
ноја државна, и да није својим званичним
писмом преко аустријској Консулату Бари-
ској од летауци аустријској држави, да
обустанови грађеве посланике ураду, јер
није на то његову дозволу. Консулат вра-
ти му, и објасни по наредби летауци, по писмо
са изјавом, да није надлежан уринути га.
Онда се он исто званичним писмом, обрати
министраству иностраних дјела. Летауци-
ја је, не објасни се на тај изостанак Милитовићев,
који јој је Табо Вучковић доставио,
двор и у њему ураду отрази. Како слије
обрати се Милитовић мени, као своје надлежан
министраству, да се ураду у аустријској

испектенту мога само неговом дозволом
 градин, ју је зраба у Црној Тори, а он је
 арунбидант Црној Озери. У истој кисти
 неопчиње, како је дошло, да је Аустрија
 и све моје збрала, да крије Св. Оца,
 да се дојомови даде елиптичност
 и није ни тек уклони славо изабомојри,
 зауревши се да во исто и В. В. Уор Драво.
 Неко Св. Оцау изасти на крама В. В. Јоско.
 дају, и да сагува мој ујилу, није се доо
 слонити."

Није сам могао представити, да је Ми-
 лановић оваквијем представити ствари
 имао задњу мисао. Баче појрјимно илје-
 мент свој, јер ни аустријска влада, ни
 цар нијесу имали појреде ништа по коме
 знати, није је наша дољето у колониј,
 да се по не отири.

Милановић је градио гатијим, да он иу
 урбу освети и зраво, да се што он слући,
 он и сви њему иотилъети. "Како би отско-
 јапа каква друга дојомова на земљу."
 чине ми Милановић, ја бих могао забра-
 нити и обратити бих, да у ону зрбу аустр.
 легауци не иду рипоканолуци, али када
 нема никакве друје дојомове на земљу,
 није каква кристојна мјеста, изје се може
 св. миса говорити, Ваше Јоскоуство само
 те увидјети, да ја не бих могао није што сво-
 јој савјест, није збој Рима обратити,
 да Рипоканолуци покажу дојомову
 ког легауци. Моје илједало, као да
 се ја цронтвилу духовном добру мени

континентних, а онама да се вијем друјин
користима, да не у Риму обватују иу не-
цимке стављају."

Но овога се сасвјим јасно виђело, колико
ји Милитовићу тешило било, што је Тако
којека своји објекте и недоручитно грађе-
ње Канонике цркве. Једном, у моме
присутству, када се тек позела градити
лигауја икена црква, говорио је Тако
Милитовићу, како му је то нехријанство, ра-
во ти Канонички од итеном мисе, одити
слободно у аустријску лигаују и тамо итено
нирати и комитовирати цркви цркви Гори,
ам најчелниј, када се ошоме убрјери, да
ти он више забранити улогак у оку цркви.
Милитовићу је сад дошло стоје, да се
свешћу Кназу.

Милитовићу мајом писме, да се у овој
ствари обратио и Кардиналу Рамонту и
Кардиналу Медовском, префекту
иопајанде, и да му они одобравају ве-
гово становиште, на се нада, да ти и Тако
влада подржати га, јер он брати своје
право, ради да етасе гаси иу иед цркви-
горске државе.

Одговорио сам Милитовићу овим писмом
и Пресвјетим Господине.

Рекао бих, да се предмети, који сте ми
исложили у Вашии писму бр. 644, даји више
тешиности и одбитости, него што у самој
ствари он има.

Аустријска влада купила је на цетињу
земљиште и на истоме оградила кућу

пријемити, да таква забрана ниједи по-
требна, нити би била уместна и мојутна.
Дајте на Земљу и свим римокатоличким
црквама, сваки би био слободан одићи у коју
коби. Осим тога сви римокатолици на
Земљу, и у најбољим једнога једнога, ко-
доници су страни, те већ ни по коме не
можемо имати над њима не власт.

А за наше римокатолике и за оне из оне крај-
ности, који би се назвали на Земљу, ви има-
те у једној кући обрде Катедрале. Нам римо-
католички свештеник, и Рачета подружа
може само у тој Катедралі сврџавати вјеро-
законске обрде, а никако у цркви аустриј-
ске лејације. Ако је та Катедрала мала, нејојка
има сада на Земљу толико нових кућа,
де се може лако наћи соба, докле би се отпа-
дла црква карохијална."

Тада сам подне Квату на цркви тако
ово мило, наредно је мији, да још и ово до-
дем: „Како сам разумо. Ви сте били
крстали, да се стијем цркви, докле и
јајци о сталности црквице. Но ако
бисте Ви данас били мистево, да би и
дез обира на почитање, требао одмах
падићи цркви на Земљу, итани нема не-
какви сметње. Н.В. Јосифу Јути Ви као
што је обећао, у коме помоћник, а црквице
мјесто за цркви може се вазда наћи."

Квату се не врати на своје цркви обећање, да
ће своје јединице католику на Земљу оја-
дићи цркви о своје цркви, али зато оби-
ји додатком да остави докле, да није

он тај, који је снујидно издале цркве.
Милитовић није одговара на ово число, већ
се свршила тајем, да је плачуја своју цркву
осветила, а онда јој послала из беге
свештеника, родом Чеха.

То ипак није више покривако за бријеме
нога митисуровога. Милитовић није добио
цркву и резиденцију на Земуну. Тек он је
изгубио популарност код швајцарских като-
лика, који је био највише свикао својим
црквеним урвком, а ја сам се швајцарско,
по владајућим наметнутим, дужностима, да
извучујем тек оне и некретности, у којој се
сам швајцарско, а да се добијам изред Милито-
вићем као да га ступам са својом црквом и
своје убезеде.

Поменик, да је тек он изгубио код швајцарских
католика, изгубио је ипак своје католичке није су
доцнак све наше мурне. Они су били мирни,
добри поданици. Платио је данак и настојаваће
Милитовићево није су разумјевали. И јуриши
је синод претјеривао у своје швајцарско за црков-
славе у Црној Гори. А он се по политички послије
уговора с Ритом, која је било и цркви уговора,
као што су и поједини католици прелазили,
и мигрирали и подијева, у црковне славе.
Ја сам, послије рата, као Милитовић био у
Курију Трајану и цу, у Замрједар, поднаједну
старшину, родом из Кура. Као жевојма црков-
славна била је највише да једнајим туркином
у Бугде, а послије овога удана се у Замр-
једар, за католика. У оба дана мнала је
жецу и вубила их једнако. Мураја, сина јој

и извоја дома погнао сам исто и приликом.

Бјеше дошао највише на виђење.

У новији вријеме, послије Контрордана и послије удадбе Крвајичкице Јелене за највише-ником италијанским, једна православна жевојка, из Туза, збогом једнога католичке извоја Мажуре и остало. Она изјавила, да ти приликом припоказати своју вјеру. Окружни суд упутио је наставе, да по студији и приликом ради тога више пута пошла католика. Када му се вет дојаци, он исбао изред судијама: "Ма шта ви мене гоните од суду братице да урнемо у жевојку, кад је мене мило, а вој драго. Ако улам у моју вјеру, што је и досиједаве жевојка промијенила вјеру када се удала за Кравен италијанским, ја што братице овој сиромашници!" За то рече суд да стави у забавницу, али по наредби Царства, одмах га пусти. То је један слуга, који је због вјере дна мало грашине, али ни то испуцаваем католика, него ревносту католика.

Овако је било у Црној Гори, али по новинама се много и дуго писало о Контрордану, о катјери Крвајичкој да гради католичку цркву на Цетињу, о ширењу католицизма и Крвајичкој у Босни и Херцеговини, а приликом вјеру православнојех Срба. И Србе аустројске поже обурити стравом да се и у Црној Гори рашири католицизма и Крвајичко.

Са пријатвенојех страна отуда поже сам добивати све глута писма, у којима се на то вања објашњава. Из Загреба ме један

од највиђетлијих Срба Владимиру Матијевићу
 писао позаше: „Зар ви не видите шта
 чине хрватски попови у Бачу? Они у шко-
 ли учу жецу, да су Хрвати, а о својим
 грађанима на вама школе иштају Хрват-
 ске заставе. Како можете и како смјете
 то тријити? Одробарао сам му, да је он
 рђаво изјавио, да од онога што стоји ниш-
 та и да нема смисла и поштивања на пош-
 тност ошарве црковане у Црној Гори.

С попова дођоше на Милитовића. Исти
 ми Србин писао, да на света добро пазио,
 да се он сваке године у Ројингу састаје са Строс-
 мајером и Стадлером, са рајевским архи-
 епископом. Примао сам и пре све и грађанск
 новина. То је било г. 1890. У њим новинама
 говорило се о томе, како се на Локруму код
 Дубровника састају Стросмајер, Стадлер,
 Милитовић и свој басилуић данашњица,
 да тамо уједно о јазој и усјемнијој борби
 за католицизъм и хрватство, а црковно
 православља и Српства.

И жива би тај састајак, а послужити и где
 бачио писмо архиепископу, којим се имперско
 јеронимско друштво у Риму изјавило у хрват-
 ству сво. О бачином писму писало се много,
 а у српским листовима са великом ошре-
 вом, те је и Књаз обратио на то пажњу,
 и постао у овој ствари јако одговорив, послужити
 султановца, која су му добарант збој Ђокоу-
 даћа, грађева католичке цркве и цреласна
 Књаичице Зелене у католичку вјеру. Сваки
 дан се о томе на сједницима у друштво говорило.

Од друштва јоничкој Црној Гори не штеде
 ни којем, звало се оно Хрватско или по
 староме итурско. Али тајно писмо пи-
 чало се у толико, што се у њему убраја и
 архидијаконска барска, дакле и Црна Гора,
 у области Хрватске, и којим ће се урлати
 италијани у тај колонији. У томе спису и
 предложио сам Трпачу, да ми народом или ита-
 ланством тражило од тајне, да он својим
 другим писмом одреже црвој колоније ит
 Црној Гори, т. ј. да штеди архидијаконску
 барску и Хрватских области, јер је она област
 српска, али да у томе другом писму тајна
 дога и објасни, да је колонија да камолик
 Хрватске и Србе. У исто вријеме предложио
 Милитовићу, да иде тај са том мисијом сам
 за то, што се многи писало, да је пот са Ставровић
 Стросмајером и другим Хрватским Бискупима
 итаовио тајну, да ита оно ита ита а ита
 сво писмо, примили се Милитовић ита ита
 ства, ита ита ита ита ита ита, ита
 да ита од ита од ита, а ита ита; ита ита
 се, ита ита ита своју солидарност ита
 ита ита сам ита оставку, ита ита ита је
 ита ита.

Трпач се са ита и ита ита, да ита
 Милитовићу, да ита до ита ита,
 а ита да ита своје ита, јер ита ита
 ита ита у ита. Трпач је од своје дога
 Милитовићу ита и ита Луја Војновића, за-
 ита ита ита ита, јер ита ита
 ита у ита Милитовића, особито у
 овој ита, јер ита ита ита,

а Војновик као одушевљени Србин а потпуно
 скрива за ове шеговоре, давао је јамство,
 да Милитовик није могао ништа учинити
 ни тог дана. Војновик као католик био је
 ипак одан посланик итд, и давао је већ собом
 доказ, да је учјесто контраивање црнојорско,
 да св. јеронимско друштво буде забав за ка-
 толике Хрватске и Србе.

Милитовик је мало пред илјим сатира у Ју-
 бровника у бар вјуту се у Ронга, те је ре-
 добно свакога вета одно. Одмах ме је ил-
 леграфично илјестно о својој повратку,
 као што је илјавда илјино. Тада су новине
 биле илјечуке, као што нацртајем рилок, о илј-
 илјом „апостолској писму“, илј Милитови-
 вичу као учеснику у илјесту хрватских диску-
 ца илјом српства.

Хитно сам да илјавел Милитовика, да се
 илјаста илјоме да илјесту којом је он сау-
 гесник, илј сам му одмах илјаво ово писмо:

„Пресвијетлим Господине,

Мило ми је било илјимати вању дичењу,
 којом ми јависте, да сте се добро отворење
 илјавратили. Но ви се дојим збој гостнице,
 јер како ми илјга Високопросвештени
 Митрополит Митрофан, који је илјоме су-
 добит био у Бару, илј илјестак је сваки од илј-
 пачуо. А и сам сам видно, илј својој повратку
 илј учува, илј сам илјесту дана илјавео, илј
 илјта, илј илјесту лица Барска. Као ми
 је Бара илјавата, а мило ми је, илј се мој
 учуво илјак илјесте као зграво илјесто,
 јер тамо нема гостнице, илјко је био илјават,

да у њему и тучама њерји од пада од нестопе
 гостнице. Бити не дома нашт све у миру и у
 добром поретку, осим једнога и не нађења,
 да нас је убијен зраби, добри билау Никерит
 оставио преселивши се у. Дови свијет. Можда
 све век гули, да смо и ми на земљу ушуди-
 ми. Мажина Касија бјанна, не само што
 је добио ирелигијозној обраде, него је сиромак
 душевно оболло. Сада је још на тргају, жељу
 се и Тосија нагери.

Место од Касија бјанна та свемогнакма ирели-
 гези су ми које стигати, и те и ирелигезу своји
 вријеме, од ирелигезу у Новембру, уредно стигти,
 и ја ту ванга пада армак ујиле послати.

В. К. В. Тосија бјанна урелигезу. Тури
 тујем да је стигла у манастир погари. Он
 те са свота туја очет у Никерит, а код те на зе-
 мље незна се. Тачно нам ништа и неговне свише
 не јавља. Извјестно је у онајем дивним ирели-
 гезу, на овако лијепом вријемету, као што је би-
 ло све до јуре, задовољно и ирелигезно ирелигезо."

Није сам поменуо велику ирелигезност, коју је
 текао имао у Дробњацуна, те је Владимир
 Тосија на неговне оги погарио Дробњаца, да усто-
 ну на орунји и удију народну ирелигезу Јавара
 и ирелигезе сјидителке Турне Торе са Србијом!
 а истргао сам све оно на ирелигез, да ирелигеза као
 ирелигезно ово, сгми сам зевршио число:

"Незнам, који новине имаће у Бару, али свако-
 ко сте и не ирелигез видјели колима се велики
 нагов дига не само у српским новинама, него
 и у немачким, француским, и италијанским
 ирелигеза а ирелигезнога ирелигеза Владимир

dentium, koji se uvida uostanov
 človečijem urobu Sv. Jeronima u Rimu, ožre-
 žet "imfskom narodu" a koji se sada ošt-
 va "Colegium Hieronymianum progente
 Croatica".

Sve ove mislivi su mislom ustani protiv
 ovta zina, snatruju tu ga nobijem ožrujem
 Hrvatstva protiv Srivstva, a samo Hrvatstvo
 tako naoružano, kao ožruže Zranga nasr Osten.
 protiv njih mislivi ne trude se, da ih u mo-
 me razubije, nego protiv imnu! "Osvajake
 monarhiji na Balkanu iže u Korak sa osv-
 javem katolicizma". Sad Sve ove mislivi
 učitruju i imno je Surosnaje s. 1888 imno:

"Kantov imno još veću važnost da ošt-
 nameta naroda, koji je od sv. stolice ožruje-
 stost." dovođeti to u sveru se redomkom novoia
 Colegium-a
 Mora se jako štali, imno je sad ošt-
 imno na imnet nesrećne Dobre Hrvatstva
 i Srivstva.

Nas, urobu Toru, sve ove narod u urnoj tori, i
 nitoredno je takva ustanova Kolonijuma pro-
 gente croatica. U devetoj kazni pravila je-
 ronimske Kolonije kaže se, da te ona štali
 imno, i koji su u rodu i jeziku Hrvatni" a
 u oblasti, u kojih te imno imno imno,
 uobraja i nadiskutuju Darsku. Namim imno
 me drake nema tako vite imno, imno imno
 ih imno imno, "koji su u rodu i jeziku Hrvatni"
 a štali se Hrvatni u urne Tori.

Zadrhak se malo povine na ovome, imno sam u
 imno imno imno imno, a znam da ošt-

издмет и Ваце и интересовање глумца, и јед-
 вине, што у то време као надбискуп бискуп.
 Новост са Земља немам Ви никаквијек.
 Знасте да обзје влада вишка ишмина, када
 је због отсуства.

Молим Вас, драги Превијетни, да урете
 водашкету високот поштовања дрмиче моју
 драгоданост за будаћо сјитакте на мене и
 моју породицу, и моји најсрданнији поздраве.

Милковиче не хајдеде разумјети, јер ево
 како ми одговара:

„ Велечастни Господине Милковиче.

Искрено Вам да хваљивам на бубелном и
 пријатељском писму од 15. IV (Септ. 1901.) којим
 сте ме драгоданост поздравили. У Рохити
 прошао сам врло добро, али при одласку, осјетио
 сам велику мачобаву у глави, да сам при
 сваком покрету мислио, да ћу касати. Можда
 је била потврдица водене куре. Сада сам
 боље. Свраћено сам се био у Тргови, да посетим
 невољнога Маришта Настасијанца, и тамо
 сам га био у врло невољном стању, што је
 на м врло негодна државо. Мој посјет
 на њега је изједно државо, а то ми је каско
 потврдио и његов велики и. Варања.

Врло ми је онако смела смрт срочанства
 О. Николета у Подгорици, а још више, јер ту
 мурно наћи важева свјетника, да га онако
 потвем. Прије су радо долазили франци и
 мајанци, а сада саевијан мурно, јер ми је
 ног куће добро. Овакво потвем се смједити
 те, доклет год не буде се итали власитно
 свјетство. Мени би измиле у Францу свој

младите на убој, а м родителви не турнају
 брзу у светлоство, јѣ виде да су сиромашне
 своја воле их слави у Цариград, да добивају.

Квала Вал на посланици м „Нагодним
 новинама“. Док су страсти још нимало
 роздранине, как се бакојаме или мило не
 у свијет бацају, није поучено крваво
 распонити, није говорити. Само Вал то
 поуч рети, да од света онога, што се св. Димчу
 извинути погнети, није он ни на крај ка-
 тиви имао. Док је Виант био у Звучи,
 поуч Вал рети, да ми је кроз Крајко бри-
 јеме дао више неуродности, није уједна
 дисципина. Како је чинио у Рим, нејесно
 сам крпао тужбе збој неговота немурној
 ионакава. Он Вал је персонифицирана гуд
 арданама. И сада он је био у свету главни
 повожник немурно и својим су се послужили
 такође немурноци, највише да годју драј-
 ну завода Светојролинској. Питали су у
 равна сва новаца а када ми није хито даи,
 онда су освести сву ону галаму погнели,
 која се и утисати. На државну све је
 још, што ужасно, болесно. Умртос навод
 колкото, имали смо обилну киниу. Уквал,
 да се В. Н. Висогањем во ррне иобрамити.
 Нејет Вал свако добро и чувством нај-
 ветега поштовања оспојем Вал одати
 Милитовити.”

И овога слабо симитнога одјовога Ми-
 литоватјева виде се велика негода, у којој
 се нашао. Баца сву врвину на Канонична
 Визита, родом баријина, а сасвијем ирину

одрезбу камену, да се јеромисао друштво
 мјесто иларско гове хрватско и да и кра-
 не хрватке у Црној Гори га ио друштво, у
 земљу Виситк нема никаква удјела. Тако
 друштво Милитовитево и побудило ме је, да
 предлозим Књазу, да неће ишће у Рим.

Милитовит тек је крмиса мој темира јуни
 позив, одмах сјутра дак дошао је на земљу,
 а иста дан ми је одговорно, да долази.

Там што је уостау дошле саопштено му је,
 да га Књаз окупи у Збору, бесте сви ми-
 нистри бити вет окупили. Књаз га је преду-
 срио најубавније и није одо ни сјетке негасо-
 лонска према њему. Напротив иволаивао се
 најбоље воле. До часа Милитовитева Књаз
 је био суморан. Да га нијесам познавао и и-
 доо толико љуба у тијем улогама, да уди-
 ла би ме она најрасна црмјена лица му.

Устао је, позвао Милитовиту у сусрет, зовео
 га и иволаивао крај себе на фонтане да столом
 на средини овакмије. Лице му је сијало
 веселому, када га је убривао, колико се
 радује што га види тако здравом и оври-
 јивена, што мисли га, да не црпну сти
 ниједне одине ноти у Рокиз, када му та-
 ко добро гини. Такваивао му, што и тако
 живо одарвао подиву. Затим се наједан-
 пут уодиви, и рече: "Да не јудило брјеме
 на иосао." Саг у кратко иложни Милито-
 виту ствар и свој одлучу, да он иде, и
 што одмах сјутра, у Рим, а да ће ишће
 Лујо Војновит. А завршио је слоганом одбо-
 ности: "Пресвијетли, бардасам имао

и сада има највеће повјерљивости у Вас, и ја
не могу не сумњати, да ћете Ви тај стор
ријешити на мојој потпуној готовости."

Милитовић је очекивао, да ће бити и сачињаван
о сасељанку дискузија на Лаврови, па и
аво тога не би, пако га је Квез саопштио
повјерљиву ствар, није био у стању за та-
јити урбућеност и рбуљеност своју. Урло је
ријез одмах ишчије Квезага и говорио је дужио.

Благодарно је Квезу на повјерљиву и убједвао
га својој вјерљивој вјерљивости, о готовости
својој на сваку штету за гаси и славу Госно-
дареву и Црне Торе. Изјавио је, да се радо
узима мисли и да се нада повратном рије-
шењу стора, ју св. Отацу и сиротно убржава
Квезага. У говору своме почевши се, да каже,
али је једнако говорио дрзо, урбућено, рбуљено.

Од нас нико ријечи не изговори. Он је мо-
гао ~~зачекати~~ и неговосно иу магичи.

Само Квез, оден са издржава највећег
готовоства на лицу, уграво уски тен, гаврши:
"Знао сам ја која има и која ту послаћу!
Тако пресвјетом! А сад кајдите, ко-
шнит, па сутра ратно крешит. Тагна ују-
ства за иретоворе и трошак за обојцу ири-
кванти Лујо."

Потом се сви разишли.

Милитовић је одмах из двора дошао к ме-
ни дома, још једнако урбућен и расијан.
Одмах ме ухватио, како ми се дошло његов
говор? А ја сам на то мјесто одговора
њего ухватио: "Како сте ви готовосни
улишкан, који сте на ирешитне улишкан"

Вашим говором?" "Ткоз је био огино задовољак, ви други никакво сте сумњиво не слушати."

Тада му одговори: "Превујем те, ја те Ван искрено, кријанским аборети. Тогријимити сте Ви знаме, да и Ткоз и ми сви знамо, да сте били на Локруму са зло оиламентни Стадлером и другијим дискушима. Знаме, да се мноштво говорило и писало, да је са тога сасетанка потакнуто катино апостољско писмо о галјети илфскога са Хрватским именовом Концијуму светојероминском, и да је уметнуто и барска архидискушја у области хрватске. Ви сте морали знати, да је то ита галјета одишени имена јујославенских народа са именовом само једнога народа, а са имендицијом очевидном, и иларвало незадоволство наше и подпредурада, да ита неправуца сурјети. Вата је коирјиска ита у оном Вашем говору нијесте отворено казати, да сте били на Локруму и ита сте бар Ви тамо говорили и радити. Дакто што нијесте поучили, утисак је Вашета говора био и морао бити онакав, какав сте отазали сами. Нека Вас не бара задовољство Ткозинево. Он Вам је кокада онакво пице, што мисти, да му тако треба. Мни је мноштво хоо, што нијесте поучили. Ја сам Вам и писало потведње писмо у бар само зато, да Вам дам повод, да ми се изјасните окоме, што дух Ткозу армах кокада. Аи да нас да смо се моили виђети иријисасетанка у

збору, ја дух с Вама ошоме отборно гово-
римо, и преговорно дух Вам, да будете отво-
рени."

Минтовит ме је гатливо слушао, а онда
ми рекао: "Хвала Вам. Знам да сте
ми пријатељ. Признајем Вам, да сам ту
погрешно, али Вас убјиравам, да нијесам
ни још, па ни ту ништа урадио, што би
био против Црне Горе."

"Ја ту Вам вјеровати, али кога убјирате
свијет, Рада сте изојустили Ви, да га
убјирате. Остаје Вам још једно: да се
са увјеком Ваше мисли повратите!"

Тако свршило ми, а почело је, како се свр-
шило против Црне Горе.

Војновит је послао из Рима Квату на Кре-
мд, а нам је кренуо "Гл. Црногорац" велики
главан у коме је изложено токо и свршеток
кога стора. Квату није се свршеток. Можда
та није ни дошло, што је био противник.
Зато га пошље из Бара, где се тада наоди,
из Јавру, мени, да га презиним.

Ја сам написао и штампано у "Гл. Црно-
горац" кратког гласног "Нам споразум са
Св. столицом", у коме сам изложио оправ-
даност тактике Црногорске владе и ге-
дововство са конкретним усвјетом.
А нарочито сам ублажио уторности, којан
се она борила и не расчоломље аустријске
владе, који је том јаво против себе шарва-
ла, јер је аустријска војска колико
у цијелој ствари било из срједи. Тада
је јаво изложено главан у "Гл. Црногорац"

Наше видниче и није сврстоу у Сив. Имам ово
писмо Милчиновичево о тој посједи:

и Ваша преурвменности! Или пријатељу!

Јуџ сам јавно Веоговом Висоганству, на-
шему славноме и добром Господару, како би у
слугу доласта у Сив много нам Насведниче
Данила не исказаним одушевљеним призивом
био, а то у истину није јим поштовањем вет
искреним гуревом гасици и поштовања на кра-
ма пресјајној и родобудној у јунашкој Бурној
Тори. владајутој Династији. То је са ниједно-
стију догула аустријска влада, теме је
абначила кромо неке високе особе, и наго-
ворила, није да се ја даурио да не дође у Сив
Насведник.

Учовнав ја, како би научени долазак мо-
гао изабати многих некримика и нације
Насведника и многи некримици, са-
вјемовао сам Веогово Висоганство Господару,
да га не шине. Није у бојазни, да моје пи-
смо своје карбих урлова није дошло до ру-
кух В. Висоганства уграбаван на Вашу
Преурвменности ово, да би сте у горесоме-
нутом смислу Господара и свјестити бла-
говолем, неказав исто добно и моје
најудбе поплоне.

Желим, да не своменете Нашему Нашеднику
Жвагу Карађорђевићу. Николајевићу и осталој
високој Господи, коју свуча са Вашом Пре-
урвменности најудачнији пограбтајуто остајем
за вагда.

Ваш одани

Сив, дне 2. Мјесца
1887.г.

Милун Милчинович
Крабискуи."

Ни куну гдину иа светојеромлене
 ја сам дао оставку и пресели се у
 мило Улциње. Милиновић је иагда
 слободнији према мени и, кад год смо с
 сјајам, отворено ми је инагибао сво
 розогарста. Ј. 1906 на моме куну у
 град, сугајно сам се нашао и њим у Фу
 ту ми се ситан најавио све о своје кол
 маји и о Ђвазу. Посуђивао га и нашао га

Ј. 1908 био сам на земљу, први пут, по
 сам се преселио у Улциња у Београд.

Једнога дана у разговору с Ђвазом о свему
 и свачему, упитао га иа Милиновића,
 како је и јали задовољан и њим. Ђваз
 ми отпустио одговори: - Добро је. Добра
 је кримах, али је вест и кута. Незнаки
 ва.

Тога иста куну идући у Улцињ, најсам
 погоо изок Бар, да се не види са Милино
 вичи. Наша сам га иста као што сам га
 иагда у Фујину. Промјене, коју ми је Ђваз
 најгасио не бјиме у Милиновића; оно је би
 ло само у Ђвазовом расположењу и зема
 љему.

